

# MATERIALE PENTRU PROFESORI, DIRIGINȚI ȘI ELEVI

MODULUL "DEZVOLTAREA PERSONALĂ ȘI  
PROIECTAREA CARIEREI" (CLASA a VI-a)



MINISTERUL EDUCAȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA, str. Piața Marii Adunări Naționale 1,  
[www.edu.md](http://www.edu.md)

CENTRUL PENTRU EDUCAȚIE ANTREPRENORIALĂ ȘI ASISTENȚĂ ÎN AFACERI, str. M. Eminescu 35;  
+373 22 885 425; [oficiu@ceda.md](mailto:oficiu@ceda.md); [www.ceda.md](http://www.ceda.md)

AGENȚIA AUSTRIACĂ PENTRU DEZVOLTARE, str. A. Mateevici 23B, [chisinau@ada.gv.at](mailto:chisinau@ada.gv.at)



**Ministerul Educației**  
al Republicii Moldova

Centrul  
pentru  
Educație  
Antreprenorială  
și  
Asistență  
în Afaceri



WITH FUNDING FROM  
**AUSTRIAN  
DEVELOPMENT  
COOPERATION**

# **MATERIALE PENTRU PROFESORI, DIRIGINȚI ȘI ELEVI**

**MODULUL "DEZVOLTAREA PERSONALĂ ȘI  
PROIECTAREA CARIEREI" (CLASA a VI-a)**

MINISTERUL EDUCAȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA, str. Piața Marii Adunări Naționale 1, [www.edu.md](http://www.edu.md)  
CENTRUL PENTRU EDUCAȚIE ANTREPRENORIALĂ ȘI ASISTENȚĂ ÎN AFACERI, str. M. Eminescu 35; +373 22  
885 425; [oficiu@ceda.md](mailto:oficiu@ceda.md); [www.ceda.md](http://www.ceda.md)

AGENȚIA AUSTRIACĂ PENTRU DEZVOLTARE , str. A. Mateevici 23B, [chisinau@ada.gv.at](mailto:chisinau@ada.gv.at)

*Materialele didactice au fost elaborate în cadrul proiectului "Reconceptualizarea orientării profesionale și consilierii în carieră"(REVOCC), implementat de către Centrul pentru Educație Antreprenorială și Asistență în Afaceri(CEDA) în parteneriat cu Ministerul Educației și susținerea financiară a Agenției Austriece pentru Dezvoltare.*

### **Echipa de lucru:**

Sofia ȘULEANSCHI, *director CEDA*  
Lia SCLIFOS, *dr. ped., manager al proiectului REVOCC*  
Serghei LÎSENCO, *formator național, expert CEDA*  
Lilia GOLOVEI, *psiholog, profesoară de educație civică, GD II*  
Otilia DANDARA, *dr. hab., profesor universitar, prorector USM*  
Valentina OLARU, *dr. ped. profesoară de educație civică, GD superior*  
Rodica SOLOVEI, *dr. istorie, conferențiar cercetător la IȘE*  
Nina UZICOV, *profesoară de educație civică, GD superior*  
Ina BOTNARI, *psiholog, profesoară de educație civică*  
Silvia PETROVICI, *profesoară de educație civică, GD superior*  
Galina PRECUP, *manager proiecte CPD*

*Imaginile care ilustrează acțiunile propuse elevilor sunt realizate de caricaturistul Alexandru Plăcintă.*

Centrul pentru Educație Antreprenorială și Asistență în Afaceri aduce sincere mulțumiri elevilor, diriginților și administrației instituțiilor de învățământ în care au fost pilotate materialele elaborate: *gimnaziul „Igor Crețu” din s. Găvănoasa, Cahul și gimnaziul Galata din m. Chișinău; liceelor „Ion Creangă” și „Pro Succes” din m. Chișinău, liceului „Emil Necula” din s. Mereni, Anenii Noi; liceului „Constantin Stere” din or. Soroca, liceului „George Coșbuc” din mun. Bălți și liceului „Mihai Eminescu” din or. Cahul.*

Mulțumiri profesorilor de educație civică care au pilotat materialele elaborate și au oferit sugestii constructive pentru îmbunătățirea lor: *Mazniuc Ariadna, Gumenco Dragalina, Zeama Angela, Malanetchi Irina, Avricenco Tamara, Ceban Nadejda, Brînza Dorin, Oglindă Olga, Stratu Veronica, Racu Tatiana, Țiganu Vera, Ciobanu Ion, Petrovici Silvia, Bîrlădeanu Ala, Uzicov Nina, Jitaru Diana, Golovei Lilia, Tataru Tamara, Moraru Ludmila, Stoiciu Alla, Vrabie Silvia.*

**Materiale pentru profesori, diriginți și elevi** : Modulul "Dezvoltarea personală și proiectarea carierei" : (clasa a 6-a) / Min. Educației al Rep. Moldova, Centrul pentru Educație Antreprenorială și Asistență în Afaceri (CEDA) ; echipa de lucru: Sofia Șuleanschi [et al.]. – Chișinău : S. n., 2016 (Tipogr. "Garomont Studio"). – 76 p.  
Bibliogr.: p. 74-75 (40 tit.). – Apare cu sprijinul financiar al Agenției Austriece pentru Dezvoltare. – 1500 ex.  
ISBN 978-9975-136-18-1.

331.364  
M 47



ORDIN

Nr. 859 din 04 octombrie 2016  
Chișinău

**Cu privire la aprobarea Modulului  
"Dezvoltarea personală și proiectarea  
carierii" în cadrul disciplinei școlare  
Educație civică și Dirigenție**

În conformitate cu prevederile art. 6 din Codul educației al Republicii Moldova și urmare a pilotării Modulului "Dezvoltarea personală și proiectarea carierii" Ministrul Educației emite următorul

**ORDIN:**

1. Se aprobă:
  - 1.1. Conținuturile curriculare revizuite la modulul "Dezvoltarea personală și proiectarea carierii" la disciplina școlară Educația civică și la Dirigenție pentru clasele V-XII (în anexă);
  - 1.2. Setul de materiale didactice pentru profesorii de Educația civică la modulul „Dezvoltarea personală și proiectarea carierii” pentru clasele V-XII (în anexă);
  - 1.3. Setul de materiale didactice pentru diriginții claselor V-XII la modulul „Dezvoltarea personală și proiectarea carierii” (în anexă);
  - 1.4. Setul de materiale didactice pentru elevii claselor V- XII la modulul "Dezvoltarea personală și proiectarea carierii" (în anexă).
2. Profesorii de educație civică și diriginții vor reevalua proiectarea anuală a conținuturilor curriculare la acest modul pentru începutul semestrului II, înaintea modulului "Viața și sănătatea – valori personale și sociale" (la toate clasele).
3. Organele locale de specialitate în domeniul învățământului și directorii instituțiilor de învățământ secundar general vor asigura implementarea calitativă a modulului "Dezvoltarea personală și proiectarea carierii" și a materialelor didactice conexe.
4. Direcția Învățământ preuniversitar (dl V. Crudu) în parteneriat cu Centrul pentru Educația Antreprenorială și Asistență în Afaceri (dna S. Șuleanski) vor organiza seminare informative pentru profesorii de educație civică.
5. Cheltuielile pentru organizarea seminarelor vor fi acoperite din proiectul "Reconceptualizarea Orientării Profesionale și Consilierii în Carieră", implementat de către CEDA în parteneriat cu Ministerul Educației și sprijinit financiar de Agenția Austriacă pentru Dezvoltare.
6. Direcția învățământ preuniversitar (dl V. Crudu), șefii OLSDI și conducătorii instituțiilor de învățământ secundar general vor monitoriza executarea prezentului ordin.
7. Controlul executării prezentului ordin se pune în sarcina dnei Elena Cernei, viceministru.

Ministru

Corina FUSU

## **Stimați elevi, profesori și diriginți!**

Ghidarea în carieră este foarte importantă din punct de vedere strategic, deoarece, în condițiile transformărilor economice și sociale, ce caracterizează societatea noastră în prezent se impune ca necesară o amplă reformă educațională care ar aduce ca noutate, alături de multe alte aspecte, activitatea de ghidare în carieră.

Elevii vor fi formați pentru o societate dinamică, o societate în schimbare, idealul educațional al căreia este formarea personalității cu spirit de inițiativă, capabile de autodezvoltare, care posedă nu numai un sistem de cunoștințe și competențe necesare pentru angajarea pe piața muncii, dar și independență de opinie și acțiune, fiind deschisă pentru dialog intercultural în contextul valorilor naționale și universale asumate.

În acest sens, ghidarea în carieră devine un instrument principal în dezvoltarea și afirmarea personalității fiecărui tânăr și alegerea corectă a profesiei conform aspirațiilor, dorințelor și cunoștințelor sale, luând în considerație solicitările pieței muncii.

Dragi elevi! La etapa preadolescenței și adolescenței, atunci când vă aflați în perioada căutării identității și a locului în această lume, aveți nevoie nu de cineva care să gândească pentru voi, ci de cineva care să vă ajute în procesul de autocunoaștere, pentru a identifica apoi multiplele căi și oportunități ce pot fi valorificate.

Acest cineva, teoretic, ar putea fi oricare adult, dar practic e nevoie de un specialist care cunoaște particularitățile de vârstă și, nu în ultimul rând, tehnici și metode moderne de ghidare în carieră.

În acest context vă propunem un set de materiale didactice care pot fi utilizate în cadrul Modulului "Dezvoltarea personală și proiectarea carierei" la orele de educație civică și dirigenție.

Urăm elevilor și tuturor cadrelor didactice succes în proiectarea și dezvoltarea carierei!

*Elena Cernei, viceministru al educației*

## CUPRINS

### **EDUCAȚIA CIVICĂ. MATERIALE PENTRU PROFESORI**

TEMA 1. COMPONENTELE PROIECTULUI DE CARIERĂ.....	9
TEMA 2. MUNCA ȘI PROFESIONALISMUL.....	10
TEMA 3. CLASIFICAREA PROFESIILOR. PROIECTUL DE GRUP „ARBORELE PROFESIILOR”.....	12
TEMA 4. DOMENIUL PROFESIONAL CARE MĂ ATRAGE.....	13
TEMA 5. ASPIRAȚIILE MELE.....	15
TEMA 6. CALITĂȚILE MELE FORTE – CUM LE DEZVOLT ȘI LE PUN ÎN VALOARE BRAND-ul PERSONAL.....	16
TEMA 7. CUM ÎMI POT DEZVOLTA ȘI VALORIFICA POTENȚIALUL.....	17
TEMA 8. PROIECTAREA ACȚIUNILOR PENTRU REALIZAREA VISULUI PROFESIONAL.....	16

### **EDUCAȚIA CIVICĂ. MATERIALE PENTRU ELEVI**

TEMA 1. COMPONENTELE PROIECTULUI DE CARIERĂ.....	22
TEMA 2. MUNCA ȘI PROFESIONALISMUL.....	25
TEMA 3. CLASIFICAREA PROFESIILOR. PROIECTUL DE GRUP „ARBORELE PROFESIILOR”.....	28
TEMA 4. DOMENIUL PROFESIONAL CARE MĂ ATRAGE.....	31
TEMA 5. ASPIRAȚIILE MELE.....	35
TEMA 6. CALITĂȚILE MELE FORTE – CUM LE DEZVOLT ȘI LE PUN ÎN VALOARE. BRAND-ul PERSONAL.....	38
TEMA 7. CUM ÎMI POT DEZVOLTA ȘI VALORIFICA POTENȚIALUL.....	41
TEMA 8. PROIECTAREA ACȚIUNILOR PENTRU REALIZAREA VISULUI PROFESIONAL.....	44

### **DIRIGENȚIE. MATERIALE PENTRU DIRIGINȚI**

TEMA 1. LICITAȚIA DE INTERESE.....	48
TEMA 2. EU ÎN VIITOR.....	52
TEMA 3. ÎN LUMEA PROFESIILOR.....	56
TEMA 4. CLUBUL CUNOSCĂTORILOR DE PROFESII.....	61
TEMA 5. DEZVOLTAREA PERSONALĂ ÎN SCOPUL OBȚINERII PERFORMANȚELOR.....	63
TEMA 6. MOZAIICUL DOMENIILOR PROFESIONALE.....	67
TEMA 7. VALORILE MELE.....	68
TEMA 8. SĂ TRANSFORMĂM VISUL ÎN REALITATE.....	70



# MODULUL "DEZVOLTAREA PERSONALĂ ȘI PROIECTAREA CARIEREI" (CLASA A VI-A)

*Competențe dezvoltate în cadrul modului:*



Competența de bază și cele 4 competențe specifice, prezentate în tabel, vor fi dezvoltate în cadrul Modulului „Dezvoltare personală și proiectarea carierei”

Materialul propus în acest modul este structurat în proiecte didactice și poate fi valorificat în minimum 8 ore la fiecare clasă. Proiectele didactice pot fi aplicate integral, sau parțial.

În cazul aplicării parțiale, cadrele didactice vor decide care este volumul optim de informație și sarcini pentru elevii lor și apoi vor restructura demersul didactic, ținând cont de mesajul temei, metodologia axată pe cadrul de învățare și gândire Evocare/Realizarea sensului/Reflecție/Extindere, cadru care oferă contextul metodologic pentru dezvoltarea competențelor.

Recomandările privind activitatea profesorului sunt corelate cu finalitățile activității proiectate pentru elevi (materialele suport pentru elevi). Misiunea profesorilor de educație civică este de a organiza activități de ghidare în carieră a elevilor și a-i susține în procesul de proiectare a carierei, iar misiunea diriginților este de a continua acest proces în cadrul orelor de dirigenție care vor fi planificate și desfășurate în aceeași perioadă.

Pentru a eficientiza activitățile organizate, se va pune accent pe implicarea activă a elevilor, prin sarcini cu un pronunțat caracter aplicativ. Din aceste considerente, recomandăm monitorizarea procesului **de elaborare de către elevi a unui portofoliu „Sunt competent pentru a lua decizii de carieră!”**, în care vor fi incluse produsele activităților practice, cu preponderență cele rezultate din realizarea sarcinilor la rubrica **ACȚIONEAZĂ!**



## MATERIALE DIDACTICE PENTRU PROFESORI

elaborate în cadrul proiectului

"Reconceptualizarea orientării profesionale și consilierii în carieră"  
(REVOCC)

**Finalitate: Competența de proiectare a carierei**

**Competențe specifice:**

1. Competența de autoevaluare a potențialului individual din perspectiva proiectării carierei
2. Competența de informare privind oportunitățile de evoluție în carieră și perspectivele pieței muncii
3. Competența de realizare a marketingului personal și vocațional
4. Competența de a lua decizii privind traseul educațional și profesional în baza sistemului de atitudini și valori

### CUPRINS

Nr	Teme	Nr de ore	Pagina
1	COMPONENTELE PROIECTULUI DE CARIERĂ	1	9
2	MUNCA ȘI PROFESIONALISMUL	1	10
3	CLASIFICAREA PROFESIILOR. PROIECTUL DE GRUP „ARBORELE PROFESIILOR”	1	12
4	DOMENIUL PROFESIONAL CARE MĂ ATRAGE	1	13
5	ASPIRAȚIILE MELE	1	15
6	CALITĂȚILE MELE FORTE – CUM LE DEZVOLT ȘI LE PUN ÎN VALOARE. BRAND-UL PERSONAL	1	16
7	CUM ÎMI POT DEZVOLTA ȘI VALORIFICA POTENȚIALUL	1	17
8	PROIECTAREA ACȚIUNILOR PENTRU REALIZAREA VISULUI PROFESIONAL	1	18

Acest material include proiecte didactice detaliate, dar echipa de lucru vă îndeamnă să utilizați recomandările în mod creativ – adaptând și ajustând proiectele în funcție de necesitățile elevilor, numărul de elevi în clasă și situațiile concrete care apar pe parcurs.

## TEMA 1. COMPONENTELE PROIECTULUI DE CARIERĂ

**COMPETENȚA DEZVOLTATĂ** | Competența de a lua decizii privind traseul educațional și profesional în baza sistemului de atitudini și valori

### MESAJUL CHEIE

*Pentru a proiecta viitorul am nevoie să mă cunosc pe sine, să cunosc lumea profesiilor, să posed abilități de autopromovare și de luare a deciziilor*

### OBIECTIVE OPERAȚIONALE

La finele activității elevii vor putea:

- explica, în linii generale, specificul activităților de învățare, preconizate pentru modulul „Dezvoltarea personală și proiectarea carierei”
- identifica profesii vechi și profesii noi în lista propusă
- argumenta necesitatea fiecărui element din „puzzle pentru proiectul de carieră”.

**Materiale necesare:** tabla, cretă sau postere și markere, manuale, caiete.

### DEMERS ACȚIONAL

EVOCAREA. 7 minute	
Metode, tehnici și forme de organizare a procesului	Activități de învățare organizate de către profesor/profesoară
GPP  <b>Discuție frontală/</b> Activitate frontală	<p><b>Profesorul/Profesoara</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Propune elevilor timp de 2 minute să răspundă individual, în scris la întrebările din rubrica „Implică-te!”: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Interesele tale s-au schimbat, comparativ cu anul trecut, sau au rămas aceleași?</li> <li>• Notează cel puțin 3 lucruri pe care le poți face mai bine în comparație cu anul trecut?</li> </ul> </li> <li>2. După un schimb de opinii în perechi, oferă posibilitate doritorilor (5-7 elevi) să prezinte răspunsurile colegilor. Profesorul focusează atenția elevilor pe următoarea idee: – <i>interesele pot să se schimbe sau pot să rămână aceleași, important este să se remarce progresul în cunoștințele și abilitățile noastre.</i></li> <li>3. Va iniția cu elevii o discuție frontală pornind de la citatul: „Un om sărac nu este un om fără bani. Un om sărac este un om fără vis”. Recomandăm utilizarea sarcinilor prezentate în materialele pentru elevi: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Stabilește cuvântul - cheie al mesajului lui Henry Ford</li> <li>• Explică sensul cuvântului sărăcie după Henry Ford</li> <li>• Explică de ce fiecare om are nevoie de un vis</li> <li>• De ce visurile unor oameni se realizează, dar ale altor oameni nu se realizează?</li> </ul> </li> </ol>
REALIZAREA SENSULUI 12-15 minute	
Testul Harta intereselor	<p><b>Profesorul/Profesoara</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>4. Propune elevilor, timp de 3-4 minute, să lectureze individual textul din rubrica „Informează-te!” și apoi le propune sarcina: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Imaginați-vă că sunteți reporteri, care au fost invitați la o conferință de presă în legătură cu începerea studierii modulului „Dezvoltarea personală și proiectarea carierei”. Timp de 2 minute, formulați în perechi cel puțin 3 întrebări pentru profesorul care va organiza activitățile de învățare în cadrul acestui modul. Oferă elevilor posibilitatea de a adresa întrebările formulate. Pentru a asigura o implicare activă, profesorul/profesoara va solicita câte o întrebare de la fiecare pereche.</li> </ul> </li> </ol>

REFLECȚIE 10 minute	
GPP Discuție frontală	<b>Profesorul/Profesoara</b> 5. Propune elevilor timp de 4 minute să analizeze în perechi schema-puzzle din rubrica „Exprimă-ți atitudinea!”. 6. La expirarea timpului oferit pentru analiza schemei organizează o discuție frontală în baza întrebărilor și sarcinilor din manual.
EXTINDERE 7-10 minute	
GPP	<b>Profesorul/profesoara</b> 7. Propune elevilor să realizeze sarcinile din rubrica „Comunică și decide”. 8. Explică elevilor specificul profesiilor (vezi Anexa 1) și propune sarcina din rubrica „Acționează!”

### ANEXA 1. DESCRIEREA PROFESIILOR

**Birjar** – persoana care conduce calul înhămat la birjă (trăsură pentru transportarea pasagerilor).

**Detector de avioane** – persoana care ”auzează” apropierea avioanelor prin intermediul unui dispozitiv special care amplifică sunetele. Profesia a dispărut după apariția radarului.

**Lampagiu** – persoana responsabilă pentru aprinderea felinarelor (lămpilor cu gaz).

**Copist** – funcționar care copia un manuscris, redacta și copia actele, înainte de apariția tiparului.

**Instalator centrale termice** – specialist în instalarea diferitor centrale termice (pe gaz, cărbune sau alte tipuri de combustibil)

**Țapinar** - muncitor, care trebuia să ajute la transportarea buștenilor pe cursul apelor.

**PR manager** – reprezentat al unei companii responsabil pentru promovarea imaginii bune a acesteia.

**Programator** – specialist în domeniul informaticii, care elaborează diferite programe pentru computere.

**Alpinist-utilitar** – muncitor cu abilități de alpinist care execută diferite lucrări la înălțimi mari.

**Mediator** – persoana care ajută să ajungă la o înțelegere comună, pe calea pașnică, părțile unui conflict.

**Omul-deșteptător** - persoană responsabilă să trezească dimineața locuitorii orașului. Omul deșteptător bătea la geamurile caselor cu un băț din bambus și nu pleca de acolo până ”clientul” nu se trezea.

**Zetăr** - un muncitor la tipografie care, în baza unui manuscris, culege manual litere pentru a tipări ziare sau cărți.

**Dactilograf** – persoana care scrie la mașina de scris.

**Cioban** – persoană care paște, păzește și îngrijește oile.

## TEMA 2. MUNCA ȘI PROFESIONALISMUL

COMPETENȚA DEZVOLTATĂ | Competența de informare privind oportunitățile de evoluție în carieră și perspectivele pieței muncii

### MESAJUL CHEIE

*Cunosc indicatorii unei profesii și pot deosebi munca unui profesionist de cea a unui amator*

#### OBIECTIVE OPERAȚIONALE

La finele activității, elevii/elevele vor putea:

- numi 4 indicatori al muncii unui profesionist
- explica noțiunile profesie, standard, etică profesională
- argumenta importanța muncii profesioniste pentru individ și societate

**Materiale necesare:** tabla, cretă sau postere și markere, manuale, caiete.

### DEMERS ACȚIONAL

EVOCARE 10 minute	
Metode, tehnici, forme de organizare a procesului	
Activitatea în grupuri mici și frontal	<p><b>Profesorul/Profesoara</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Grupează elevii câte 4 (din 2 bănci vecine) și propune să prezinte ghicitori despre profesii. Fiecare grup trebuie să aleagă 2 cele mai interesante ghicitori pentru a le adresa colegilor de clasă. Elevii prezintă ghicitorile.</li> <li>2. Solicită de la elevi să identifice profesiile în baza imaginilor. Propune la 3-4 elevi să prezinte informația despre schimbările în activitatea profesională a părinților/rudelor/cunoscuților.</li> <li>3. Generalizează: <i>procesul de muncă este dinamic – se schimbă procesul tehnologic, dispar unele profesii și altele apar. Noi trebuie să fim conștienți de faptul că viața noastră profesională va fi în permanentă dezvoltare – prin studierea proceselor noi sau/și schimbarea profesiei.</i></li> </ol>
REALIZAREA SENSULUI 25 minute	
Lectură ghidată	<p>Profesorul propune elevilor să citească textul de la rubrica „Informează-te!” (pentru a sincroniza lectura, ea poate fi realizată în voce). După fiecare aliniat profesorul organizează o mică discuție cu ajutorul întrebărilor:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>4. Cum înțelegeți expresia „munca este o oportunitate de a te dezvolta”? Sunteți de acord cu afirmația lui Habard? Explicați opinia Dvs.</li> <li>5. Orice muncă este o profesie? Care este primul indicator al profesiei? Prezentați exemple care demonstrează, că pentru o profesie sunt obligatorii studiile specializate.</li> <li>6. Care este al doilea indicator al profesiei? O persoană spune că a reparat acasă o canapea. Ea poate fi numită profesionistă? Explicați opinia.</li> <li>7. Care este al treilea indicator al profesiei? De ce profesioniștii elaborează coduri etice? Care poate fi norma etică pentru un vânzător?</li> <li>8. Care este al patrulea indicator al profesiei? De ce statul limitează, prin stabilirea condițiilor speciale, libertatea de a executa unele munci?</li> </ol>
REFLECȚIE 7 minute	
Scriere reflectivă	<p><b>Profesorul/Profesoara</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>9. Propune elevilor să noteze în caiet 3 idei importante, la care ei au ajuns după studierea acestei teme.</li> <li>10. Solicită ca 5-6 elevi să prezinte ideile</li> </ol>
EXTINDERE 3 minute	
Sarcina cu multiple modalități de realizare	<p><b>Profesorul/profesoara</b></p> <p>11. Solicită elevilor să citească sarcinile de la rubrica „Acționează” și oferă explicații suplimentare legate de realizarea lor (surse de informații, modalități de prezentare)</p> <p><b>NOTA BENE!</b> Luând în considerație faptul, ca la lecția viitoare elevii vor lucra cu un text prin tehnica „Predare complementară”, care solicită mai mult timp, recomandăm prezentarea informațiilor la ora de dirigenție. Prezentarea poate fi organizată astfel:</p> <p>Elevii sunt grupați câte 4-5 persoane. Ei prezintă în cadrul grupurilor informații și selectează o prezentare care cel mai bine corespunde următoarelor criterii:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Sunt prezentate toate 4 domenii de informații despre profesiei</li> <li>• Informația este colectată din cel puțin 3 surse</li> </ul> <p>Prezentările selectate sunt audiate de toți elevii din clasă.</p>

### TEMA 3. CLASIFICAREA PROFESIILOR. PROIECTUL DE GRUP „ARBORELE PROFESIILOR”

**COMPETENȚA DEZVOLTATĂ** | Competența de informare privind oportunitățile de evoluție în carieră și perspectivele pieței muncii

#### MESAJUL CHEIE

*Mă orientez în lumea profesiilor și pot elabora „Arborele profesiei”*

#### OBIECTIVE OPERAȚIONALE

La finele activității elevii vor putea:

- numi cinci tipuri de profesii, repartizate în funcție de obiectul muncii
- clasifica profesiile părinților, cunoscuților, oamenilor din comunitate în baza criteriilor propuse
- elabora „Arborele profesiei”, lucrând în echipă
- explica atitudinea proprie față de stereotipuri privind profesiile „pentru femei” și „pentru bărbați”

**Materiale necesare:** 5 seturi de cartele/fișe – pe fiecare cartelă este scrisă una din profesiile din lista prezentată la rubrica „Implică-te!”, tabla, cretă sau postere și markere, manuale, caiete.

#### DEMERS ACȚIONAL

EVOCARE 7 minute	
Metode, tehnici și forme de organizare a procesului	
Brainstorming în echipe mici	<p><b>Profesorul/Profesoara</b></p> <p>1. Grupează elevii în 5 echipe (în aceste echipe elevii vor lucra până la sfârșitul lecției). Fiecare echipă primește un set de cartele, pe fiecare cartelă este scrisă una din profesiile din lista prezentată la rubrica „Implică-te!” și solicită repartizarea acestor fișe în câteva grupe (maximum 2 minute). Reprezentantii grupurilor prezintă clasificarea realizată, profesorul/profesoara focusează atenția la diferite clasificări și solicită explicația deciziei.</p>
REALIZAREA SENSULUI 25-30 minute	
Predarea complementară	<p><b>Profesorul/Profesoara</b></p> <p>2. Anunță tema și spune: există sute de profesii, ele pot fi clasificate diferit. Astăzi vom afla despre un mod de clasificare constituit din 5 domenii.</p> <p>3. Vom lucra cu informația aplicând tehnica „Predarea complementară”. Se citește individual prima secvență. Un membru al echipei își asumă rolul de profesor/profesoară, el/ea explică, iar alți elevi întreabă ce nu este clar. Împreună completează tabelul, în rubrica „profesii” notează cel puțin 2 profesii noi. Procedura să repete la fiecare secvență. La secvența următoare rolurile se inversează și așa până la sfârșitul textului.</p>
REFLECȚIE 7-10 minute	
Completarea tabelului	<p><b>Profesorul/profesoara</b></p> <p>4. Propune elevilor să realizeze sarcini (una sau mai multe) din rubricile „Comunică și decide” și „Exprimă-ți atitudinea”</p>
Discuții în plen	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Revizuiți clasificarea realizată la începutul lecției, repartizați profesiile conform celor cinci domenii.</li> <li>• Discutați cu colegii/gele și identificați, ce tip de profesii practică părinții sau persoanele apropiate.</li> <li>• Identificați la ce tip de profesii să referă meșteșugurile tradiționale menționate în text.</li> <li>• Dacă unele profesii, care tradițional au în denumire forma feminină sau masculină, atunci considerați oare că ele pot fi exercitate numai de bărbați sau de femei? Explicați opinia.</li> </ul>

EXTINDERE 5 minute	
Proiect de grup	<p><b>Profesorul/Profesoara</b></p> <p>5. Explică sarcina Proiect de grup „Arborele profesiei”, prezentată la rubrica „Acționează”. Fiecare grup primește (la dorință, prin tragerea la sorți sau la indicația profesorului) un tip de profesii la care ei vor realiza proiectul.</p> <p>6. Atenționează că fotografia posterului împreună cu fișa de autoevaluare vor fi păstrate în portofoliu.</p>

### Fișa de autoevaluare:

1. Prin participare la acest proiect am învățat: ....
2. În procesul de elaborare a proiectului cel mai mult mi-a plăcut: ...
3. La realizarea sarcinilor de lucru la proiect m-am confruntat cu următoarele dificultăți: ...
4. Cred că activitatea mea în cadrul proiectului poate fi apreciată ca: ...

*NOTA BENE! După prezentarea proiectelor de grup colectați produsele și păstrați-le pentru ultima lecție din modul.*

## TEMA 4. DOMENIUL PROFESIONAL CARE MĂ ATRAGE

**COMPETENȚA DEZVOLTATĂ** | Competența de autoevaluare a potențialului individual din perspectiva proiectării carierei

### MESAJUL CHEIE

*Știi că este important să existe o concordanță dintre tipul omului și profesie și aplic teste specializate pentru a alege o profesie potrivită*

### OBIECTIVE OPERAȚIONALE

La finele activității elevii vor putea:

- explica 6 tipuri de interese profesionale și profesiile care se potrivesc acestor tipuri
- identifica apartenența la 1-2 tipuri de oameni, aplicând testul lui Holland adaptat
- explica necesitatea și utilitatea testării preferințelor profesionale în procesul planificării carierei

**Materiale necesare:** foi A4 (câte 6 pentru fiecare grup), carioci, tabla, cretă sau postere și markere, manuale, caiete.

### DEMERS ACȚIONAL

EVOCARE 5 minute	
Metode, tehnici și forme de organizare a procesului	Activități de învățare organizate de către profesor/profesoară
Discuție frontală Brainstor-ming	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Organizează o discuție plenară în baza întrebărilor de la rubrica „Implică-te!” <ul style="list-style-type: none"> <li>• Care a fost criteriul în baza căruia psihologul rus Klimov a divizat profesiile în 5 grupe?</li> <li>• Cum credeți, pot fi și alte criterii? De exemplu – profesii pentru femei și pentru bărbați?</li> </ul> </li> </ol> <p>Elevii propun diferite idei și explică opinia privind corectitudinea divizării profesiilor după gen.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>2. Facilitează discuția pentru a ajunge la concluzia: nu există profesii pentru femei și pentru bărbați. Fiecare își alege ceea ce îi place și i se potrivește mai bine.</li> </ol>

REALIZARE A SENSULUI 25-30 minute	
Predare complementară Prezentare grafică	<b>Profesorul/profesoara</b> 3. Împarte elevii în grupuri de 4-6 persoane. 4. Reamintește condițiile lecturii cu ajutorul tehnicii „Predare complementară” – fiecare membru a echipei citește individual primul aliniat, apoi unul din elevi își asumă rolul de profesor. 5. Explică specificul activității: pentru lectura și analiza fiecărui aliniat vor fi oferite 3 minute. În urma discuțiilor fiecare grup trebuie să prezinte pentru toată clasa un simbol, care reprezintă tipul studiat. După lectura aliniatului elevii estimează, în ce măsură ei aparțin tipului studiat și notează rezultatele în caiete. 6. Facilitează activitatea – oferă 3-4 min pentru lectură și discuții în grupuri mici, apoi fiecare grup prezintă simbolul elaborat.
REFLECȚIE 9 minute	
Activate în grupuri mici. Discuție frontală	<b>Profesorul/profesoara</b> 7. Propune elevilor să răspundă, lucrând în grupuri mici, la întrebările din rubrica „Comunică, decide și exprimă-ți atitudinea!”: • Care vor fi consecințele în cazul în care cineva are o profesie care nu se potrivește tipului de personalitate? • Poate o profesie să se potrivească persoanelor cu diferite tipuri de personalitate? • La ce ajută identificarea tipului personalității în procesul de planificare a carierei? 8. Solicită ca reprezentanții grupurilor să prezinte răspunsurile pentru toată clasa.
EXTINDERE 1 minut	
Test	<b>Profesorul/profesoara</b> 9. Propune elevilor să aplice acasă testul lui Holland și să identifice 1-2 tipuri care li se potrivesc la moment. 10. Apoi să aleagă 2-3 profesii care îi atrag cel mai mult și corespund rezultatelor testului. 11. Le amintește că rezultatele testului vor fi păstrate în portofoliu.

### Informație suplimentară pentru profesor

Testul propus pentru elevi este o adaptare. Există diferite variante ale testului – pentru adolescenți, tineri și persoane adulte.

Holland afirmă că succesul și satisfacția de la activitatea profesională depinde de gradul de corespundere a tipului personalității cu tipul mediului profesional, constituit din oameni, comportamentul specific al oamenilor care activează în acest domeniu.

Tabelul de mai jos demonstrează această corespundere:

++	tipul personalității foarte bine corespunde mediului profesional
+	tipul personalității corespunde mediului profesional
-	tipul personalității nu este adaptat suficient de bine la mediul profesional
--	tipul personalității absolut nu corespunde mediului profesional

Tipul personal	Tipul mediului profesional					
	R	I	S	C	Î	A
Realist (R)	++	+	--	+	-	-
Intelectual (I)	+	++	-	-	--	+
Social (S)	--	-	++	-	+	+
Convențional (C)	+	-	-	++	+	--
Întreprinzător (Î)	-	--	+	+	++	-
Artistic (A)	-	+	+	--	-	++

Sursa <http://de.ifmo.ru/--books/0062/112.html>. Психология профессионального образования Гусарова Н.Ф.

## TEMA 5. ASPIRAȚIILE MELE

**COMPETENȚA DEZVOLTATĂ** | Competența de autoevaluare a potențialului individual din perspectiva proiectării carierei

### MESAJUL CHEIE

*Selectez profesia care corespunde aspirațiilor mele și studiez specificul ei*

### OBIECTIVE OPERAȚIONALE

La finele activității elevii vor putea:

- explica semnificația noțiunii de „aspirații”
- identifica aspirațiile personale referitor la viața profesională
- identifica profesiile care oferă posibilități pentru realizarea aspirațiilor
- elabora un cluster a profesiei dorite în baza criteriilor propuse

Materiale necesare: tabla, cretă sau postere și markere, manuale, caiete.

### DEMERS ACȚIONAL

EVOCARE 7-10 minute	
Metode, tehnici și forme de organizare a procesului	
GPP	<p><b>Profesorul/Profesoara</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Are grijă ca sarcinile propuse le rubrica „Implică-te!” să fie realizate în 2 etape, aplicând tehnica GPP – fiecare etapă se termină cu prezentarea în plen a ideilor de la fiecare pereche. <ul style="list-style-type: none"> <li>• Etapa 1 – întrebările: Ce profesii ți se potrivesc după rezultatele testului? Care din ele coincid cu interesele tale?</li> <li>• Etapa 2 – întrebările: Cum înțelegi cuvântul aspirație? Citește definiția cuvântului „aspirație” și prezintă exemple de aspirații.</li> </ul> </li> </ol>
REALIZAREA SENSULUI 25 minute	
GPP (tehnica se repetă la fiecare aspirație)	<p><b>Profesorul/Profesoara</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>2. Explică elevilor procedura de lucru cu tabelul prezentat în rubrica „Informează-te și procesează informația”: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Inițial citiți individual informația din primul rând din tabel.</li> <li>• Apoi în perechi identificați profesiile potrivite.</li> <li>• Fiecare pereche prezintă câte o profesie.</li> </ul> </li> <li>3. Notează pe tablă ideile elevilor și le analizează în plen .</li> </ol> <p>Procedeul se repetă pentru informația din fiecare rând al tabelului</p>
REFLECȚIE 5-7 minute	
Activitate individuală	<p><b>Profesorul/Profesoara</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>4. Propune elevilor se realizeze sarcinile de la rubrica „Comunică și decide!” <ul style="list-style-type: none"> <li>• Notează în caiet cele mai importante trei aspirații pe care le ai referitor la ocupația ta în viitor (poți să le selectezi din tabel sau să le formulezi pe ale tale) .</li> <li>• La fiecare aspirație propune cel puțin trei profesii/ocupații prin care ele pot fi realizate. Profesiile pot să coincidă.</li> <li>• Verifică, dacă profesiile identificate coincid cu cele care sunt potrivite pentru tine în baza testului Holland.</li> <li>• Din lista de profesii alege una, care oferă posibilități de realizare a cel puțin 2 din aspirațiile tale și ți se potrivește conform rezultatelor testului.</li> <li>• Prezintă decizia ta finală colegului de bancă și explică motivele ei.</li> </ul> </li> </ol>



EXTINDERE 3 minute	
	<p><b>Profesorul/profesoara</b></p> <p>5. Propune elevilor să citească sarcinile de la rubrica „Acționează!” și oferă consultațiile necesare.</p> <p>6. Atenționează elevii că acest cluster trebuie să fie păstrat în portofoliu.</p>

*Clusterelor elaborate de elevi pot fi prezentate în cadrul orei de dirigenție sau la începutul lecției în grupuri de 4 persoane (elevii din 2 bănci).*

## TEMA 6. CALITĂȚILE MELE FORTE – CUM LE DEZVOLT ȘI LE PUN ÎN VALOARE. BRAND-UL PERSONAL

COMPETENȚA DEZVOLTATĂ | Competența de realizare a marketingului personal și vocațional

### MESAJUL CHEIE

*Înțeleg importanța reputației mele și lucrez asupra brand-ului personal!*

### OBIECTIVE OPERAȚIONALE

La finele activității elevii vor putea:

- descrie esența caracteristicilor ce formează brandul personal
- elabora elementele brand-ului personal
- explica importanța promovării imaginii personale

Materiale necesare: tabla, cretă sau postere și markere, manuale, caiete.

### DEMERS ACȚIONAL

EVOCARE 7-10 minute	
Metode, tehnici și forme de organizare a procesului	<p><b>Profesorul/profesoara</b></p> <p>1. Dacă elevii nu au reușit să prezinte clusterelor elaborate în cadrul orei de dirigenție, atunci le propune să prezinte în grupuri câte 4 persoane (din 2 bănci) clusterelor elaborate.</p> <p>2. Propune ca 2-3 clusterelor mai reușite să fie demonstrate în plen.</p>
Activitatea în grupuri mici	<p><b>Profesorul/Profesoara</b></p> <p>3. Le propune elevilor, repartizați în grupuri câte 4, să pregătească câte o foaie (sau repartizează foi) și explică sarcinile. Ele vor fi explicate pe rând, când una e realizată se explică următoarea. <i>Scrieți în partea de jos a foii numele vostru.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>În partea de sus a foii scrieți cel puțin 3 calități personale cu care vă mândriți? Pot fi trăsături de caracter sau unele abilități.</i></li> <li>• <i>Îndoți foia în așa fel încât să acoperiți calitățile descrise.</i></li> <li>• <i>Transmiteți foia colegului. Scrieți cel puțin 3 calități a persoanei, numele căruia este scris pe foaie.</i></li> <li>• <i>Iar îndoți foia pentru a acoperi descrierea și transmiteți-o următorului membru al echipei.</i></li> <li>• <i>Procedați în așa fel, până când foia se reîntoarce la autor.</i></li> <li>• <i>Desfaceți foia, citiți atent descrierile și identificați coincidențele și diferențele.</i></li> </ul> <p>4. Organizează o discuție despre activitatea realizată cu ajutorul întrebărilor:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Cum v-ați simțit în timpul activității?</li> <li>• Ce ați observat?</li> <li>• De ce în unele situații opiniile voastre și a colegilor au coincis, iar în altele au fost diferite?</li> <li>• Ce legătură există între acest exercițiu și proiectarea carierei?</li> </ul> <p>5. Generalizează: <i>pentru avansare în carieră nu este suficient să cunoști profesia, este la fel de important ce gândesc oamenii despre tine ca persoană și ca specialist.</i></p>

REALIZAREA SENSULUI 25 minute	
Ghid pentru învățare Activitate individuală GPP	<b>Profesorul/Profesoara</b> 6. Anunță tema și le propune elevilor sarcina: <i>Lecturați textul și răspundeți la întrebările de la rubrica „Procesează informația!”</i> . 7. Propune elevilor să analizeze în perechi studiul de caz propus la rubrica „Comunică și decide!”, utilizând întrebările și sarcinile de la rubrica dată.
REFLECȚIE 7-8 minute	
Scrierea liberă de 2 minute/ Activitate individuală	<b>Profesorul/Profesoara</b> 8. Prezintă sarcina: <i>Meditează puțin la momentul când vei absolvi școala și realizează o mică scriere despre ce ai dori să-și amintească colegii despre tine. Ce ai vrea să rămână în amintirea profesorilor?</i> 9. Solicitați prezentările unor elevi (la dorință)
EXTINDERE 2 minute	
	10. <i>Explică sarcina de la rubrica „Acționează!”</i>

Produsele elaborate de elevi pot fi prezentate în cadrul orei de dirigenție sau la începutul lecției în grupuri de 4 persoane (elevii care stau alături în 2 bănci).

## TEMA 7. CUM ÎMI POT DEZVOLTA ȘI VALORIFICA POTENȚIALUL

COMPETENȚA DEZVOLTATĂ | Competența de realizare a marketingului personal și vocațional

### MESAJUL CHEIE

*Meditează asupra trăsăturilor și aptitudinilor proprii și depun efort pentru dezvoltarea lor*

### OBIECTIVE OPERAȚIONALE

La finele activității elevii vor putea:

- numi componentele potențialului personal
- determina corespondența dintre dezvoltarea potențialului personal și viitorul de succes
- elaborează o hartă mentală a potențialului propriu

**Materiale necesare:** tabla, cretă sau postere și markere, manuale, caiete.

### DEMERS ACȚIONAL

EVOCARE 7-10 minute	
Metode, tehnici și forme de organizare a procesului	
GPP sau discuție în plen	<b>Profesorul/Profesoara</b> 1. Dacă elevii nu au reușit să prezinte brand-urile elaborate în cadrul orei de dirigenție, atunci le propune să prezinte în grupuri de 4 persoane produsele elaborate. 2-3 din cele mai reușite exemple pot fi demonstrate în plen. 2. Organizează o discuție plenară în baza întrebărilor: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ai auzit în jurul tău aprecieri de genul: <i>“Are potențial dar și-l irosește în van”</i> sau <i>“Are capacități, dar e cam lenos”</i>? În ce situații au fost ele exprimate? Cum înțelegi aceste expresii?</li> <li>• Cum crezi, potențialul este constant sau poate fi dezvoltat?</li> </ul>

REALIZAREA SENSULUI 15 minute	
Lectura individuală, Discuția plenară	3. Propune elevilor să lectureze individual textul de la rubrica „Informează-te!” și să răspundă la întrebările: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Din ce constă potențialul unui om?</li> <li>• Care sunt pașii pentru dezvoltarea potențialului?</li> <li>• Câți pași ai realizat de la începutul modului „Dezvoltarea personală și proiectarea carierei”?</li> <li>• Cum poate fi formulat un obiectiv?</li> </ul>
REFLECȚIE 15-17 minute	
Studiu de caz Discuție reflexivă	<b>Profesorul/Profesoara</b> <p>4. Propune studierea cazului Pele și Garrincha în perechi și facilitează discuția utilizând întrebările:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ce potențial au avut personajele în copilărie?</li> <li>• Cum au dezvoltat ei potențialul lor?</li> <li>• Cum au lucrat asupra dezvoltării potențialului personal după finalizarea carierei de fotbalist?</li> <li>• Ce concluzii poți face în baza acestui caz?</li> </ul> <p>5. Propune elevilor să analizeze citatul și facilitează discuția cu ajutorul întrebărilor:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• În ce constă potențialul vostru nelimitat?</li> <li>• Ce veți face cu potențialul vostru pentru a avea o carieră de succes în viață?</li> </ul>
EXTINDERE 2 minute	
	<b>Profesorul/profesoara</b> <p>6. Sarcină: Realizați o prezentare despre propria persoană (disciplinele de studiu preferate, trăsături de caracter, talente și aptitudini, domeniile de interes identificate, domeniile profesionale care vă interesează) conform modelului Hărții mentale.</p> <p>7. Pregătiți-vă să o prezentați colegilor la ora de dirigiență.</p> <p>8. Păstrați harta mentală în portofoliu.</p> <p><i>NOTA BENE! La lecția următoare elevii vor lucra cu toate produsele elaborate în cadrul modului și stocate în portofoliu.</i></p>

Surse:

AGERPRES (Documentare — Horia Plugaru, editor: Cerasela Bădiță)

<http://www.agerpres.ro/flux-documentare/2015/10/23/documentar-fostul-mare-fotbalist-brazilian-pele-implineste-75-de-ani-07-58-34>

<http://www.evz.ro/povestea-extraordinarului-pele-de-la-ospatar-la-fotbalist-si-imaginea-viagra-video.html>  
foto

<http://www.gettyimages.com/photos/garrincha?family=editorial&specificpeople=939039&phrase=Garrincha&sort=best&excludenudity=true>

## TEMA 8. PROIECTAREA ACȚIUNILOR PENTRU ANUL VIITOR

**COMPETENȚA DEZVOLTATĂ** | Competența de a lua decizii privind traseul educațional și profesional în baza sistemului de atitudini și valori

### MESAJUL CHEIE

*Planific și realizez activități pentru dezvoltarea carierei!*

#### OBIECTIVE OPERAȚIONALE

La finele activității elevii vor putea:

- explica în ce măsură potențialul lor personal corespunde domeniul profesional ales
- proiecta activități concrete pentru dezvoltarea potențialului propriu în conformitate cu visul profesional
- argumenta necesitatea activităților planificate pentru dezvoltarea carierei

**Materiale necesare:** produsele elaborate în cadrul modulului și stocate în portofoliu:

1. Ghicitori despre profesii
2. Descrierea unei profesii
3. Proiectul de grup „Arborele profesiilor”
4. Rezultatele testului „Inventarul intereselor personale”
5. Cluster „Profesia care mă atrage”
6. Prezentarea brand-ului personal
7. Harta mentală „Potențialul propriu”

Postere elaborate în grup afișate la tablă sau pe pereți.

### DEMERS ACȚIONAL

EVOCARE 12-17 minute	
Metode, tehnici, forme de organizare a procesului	
GPP	<p><b>Profesorul/Profesoara</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Dacă elevii nu au reușit să prezinte în cadrul orei de dirigenție Hărțile mentale elaborate privind dezvoltarea potențialului profesional, atunci li se propune să prezinte în grupuri de 4 persoane produse elaborate.</li> <li>2. Solicită ca 2-3 din cele mai reușite exemple să fie demonstrate în plen.</li> <li>3. Propune elevilor să analizeze în perechi afirmațiile lui Steve Jobs și Baltasar Gracian și în baza lor să formuleze o singură idee.</li> </ol>
REALIZAREA SENSULUI 15 minute	
Activitate individuală	<p><b>Profesorul/Profesoara</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>4. Încurajează elevii să compare produsele din portofoliu și să răspundă individual la patru întrebări prezentate în rubrica „Informează-te!”.</li> <li>5. Le propune să selecteze în fiecare tabel răspunsul care corespunde opiniei lor și să analizeze sfaturile privind acțiunile potrivite pentru situația dată.</li> </ol>
REFLECȚIE 15 minute	
Activitate individuală	<p><b>Profesorul/Profesoara</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>6. Explică elevilor sarcina care constă în a elabora planul de activități pentru proiectarea carierei, utilizând modelul prezentat la rubrica „Comunică și decide!”.</li> <li>7. Insistă ca activitățile să corespundă recomandărilor obținute în urma analizei și să fie realizabile și cât mai concrete.</li> </ol>
EXTINDERE 2 minute	
	<p><b>Profesorul/profesoara</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>8. Propune elevilor să afișeze planurile elaborate în camera lor, pe masa de lucru sau în altă parte la vedere și să realizeze acțiunile planificate.</li> <li>9. Le recomandă ca pe parcursul realizării activităților să noteze rezultatele în ultima rubrică din tabel</li> </ol>



## MATERIALE PENTRU ELEVII CLASEI A VI-a

elaborate în cadrul proiectului  
 ”Reconceptualizarea orientării profesionale și consilierii în carieră”  
 (REVOCC)

### CUPRINS

Nr	Teme	Nr de ore	Pagina
TEMA 1.	COMPONENTELE PROIECTULUI DE CARIERĂ	1	22
TEMA 2.	MUNCA ȘI PROFESIONALISMUL	1	25
TEMA 3.	CLASIFICAREA PROFESIILOR. PROIECTUL DE GRUP „ARBORELE PROFESIILOR”	1	28
TEMA 4.	DOMENIUL PROFESIONAL CARE MĂ ATRAGE	1	31
TEMA 5.	ASPIRAȚIILE MELE	1	35
TEMA 6.	CALITĂȚILE MELE FORTE – CUM LE DEZVOLT ȘI LE PUN ÎN VALOARE. BRAND-ul PERSONAL	1	38
TEMA 7.	CUM ÎMI POT DEZVOLTA ȘI VALORIFICA POTENȚIALUL	1	41
TEMA 8.	PROIECTAREA ACȚIUNILOR PENTRU REALIZAREA VISULUI PROFESIONAL	1	44

## TEMA 1. COMPONENTELE PROIECTULUI DE CARIERĂ

### MESAJUL CHEIE

*Pentru a proiecta viitorul am nevoie să mă cunosc pe sine, să cunosc lumea profesiilor, să posed abilități de autopromovare și de luare a deciziilor*

### La finalul lecției vei putea:

- explica, în linii generale, specificul activităților de învățare, preconizate pentru modulul „Dezvoltarea personală și proiectarea carierei”
- identifica profesii vechi și profesii noi în lista propusă
- argumenta necesitatea fiecărui element din „puzzle pentru proiectul de carieră”



### IMPLICĂ-TE!

Anul trecut ai învățat despre muncă și rolul ei în societate, ai meditat asupra intereselor proprii și ai gândit la unele acțiuni concrete pentru a te apropia de profesia ta de vis. Meditează asupra întrebărilor de mai jos și notează laconic răspunsurile în caiet:

1. Interesele tale s-au schimbat sau au rămas aceleași?
2. Ce lucruri poți face mai bine în comparație cu anul trecut? (notează cel puțin 3)

Prezintă răspunsurile colegului tău de bancă.



### Citește citatul:

Henry Ford - fondator al industriei americane de automobile, a întemeiat Ford Motor Company (1903), autor al unui nou mod de organizare a producției industriale.

- Stabilește cuvântul - cheie al mesajului lui Henry Ford
- Explică sensul cuvântului sărăcie după Henry Ford
- Explică de ce fiecare om are nevoie de un vis
- De ce visurile unor oameni se realizează, dar ale altor oameni nu se realizează



### INFORMEAZĂ-TE!

Este cunoscut pentru tine faptul că scopul modulului „Dezvoltarea personală și proiectarea carierei” constă în dezvoltarea competențelor tale de a planifica propriul viitor profesional. Gradul de dezvoltare a acestora îl poți determina destul de simplu - trebuie să răspunzi la câteva întrebări:

- Cât de bine cunoști interesele și calitățile personale?
- Cât de bine cunoști lumea profesiilor pentru a selecta una care se potrivește intereselor și calităților tale?
- Cât de bine promovezi calitățile forte proprii și ce faci pentru a le dezvolta punctele tale slabe?

- Cât de bine poți proiecta acțiunile tale pentru a realiza visurile profesionale?

În clasa a VI-a noi vom continua dezvoltarea acestor competențe. Tu vei aplica un test pentru a afla domeniul ocupațional, ce corespunde intereselor tale. Vei analiza așteptările tale și vei afla ce profesii oferă oportunități pentru realizarea lor. Vei afla despre evoluția lumii profesiilor și modalitățile de clasificare a lor în baza diferitor criterii. La fiecare lecție vei avea unele exerciții practice în rezultatul cărora vei obține următoarele produse:

1. Ghicitori despre profesii
2. Descrierea unei profesii
3. Proiectul de grup „Arborele profesiilor”
4. Rezultatele testului „Inventarul intereselor personale”
5. Cluster „Profesia care mă atrage”
6. Prezentarea brand-ului personal
7. Harta mentală „Potențialul propriu”

La ultima lecție vei analiza aceste produse și vei formula decizii pentru implementarea proiectului tău de carieră.



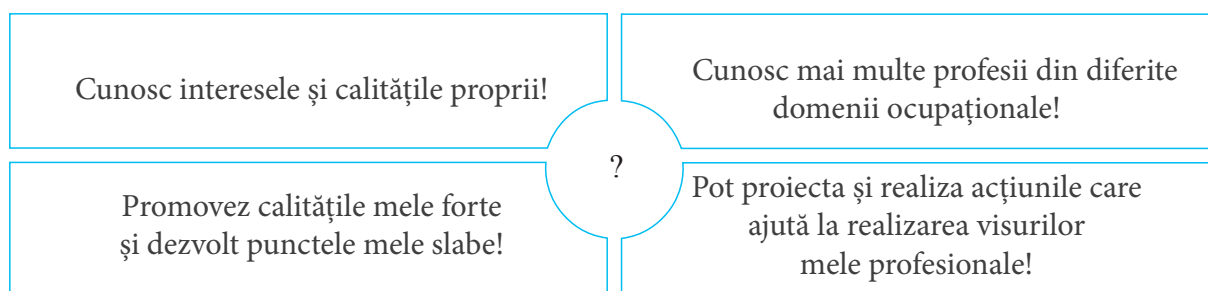
### PROCESEAZĂ INFORMAȚIA!

- Imaginează-ți că ești un reporter, care a fost invitat la o conferință de presă în legătură cu începerea studierii modului „Dezvoltarea personală și proiectarea carierei”. Formulează, timp de 2 minute, împreună cu colegul de bancă cel puțin 3 întrebări pentru profesorul, care va organiza activități de învățare în cadrul acestui modul.



### EXPRIMĂ-ȚI ATITUDINEA!

Analizează schema:



1. Citește informația oferită pe fiecare element al schemei și evaluează nivelul de dezvoltare a acestor cunoștințe și abilități la tine
2. Formulează o afirmație care poate fi plasată în centrul schemei.
3. De ce fiecare element al acestei scheme este important?



### COMUNICĂ ȘI DECIDE!

La lecția următoare vei continua studierea lumii profesiilor, care este foarte dinamică. Unele profesii sunt destul de stabile și există deja mii de ani (de exemplu – frizer), altele au existat câteva sute de ani și au dispărut sau sunt pe cale de dispariție (de exemplu – coșar – persoana care curăță coșuri de fum de la sobe și șemineuri).



- Analizează lista profesiilor și identifică profesii vechi (dispărute sau cele care sunt pe cale de dispariție) și profesii noi (care au apărut în ultimii 50 de ani).

Web-designer	Copist	Mediator
Birjar	Țăpinar	Omul-deșteptător
Detector de avioane	PR manager	Zețar
Lampagiu	Programator	Dactilograf
Instalator centrale termice	Alpinist-utilitar	Cioban

- Identifică denumirea profesiei după descrierea activității:

*Persoana dată muncește la tipografie și în baza unui manuscris culege manual litere pentru a tipări ziare sau cărți.*

*Persoana care ajută părțile implicate în conflict să ajungă pe cale pașnică la o înțelegere comună.*



### ACȚIONEAZĂ!

Compune, după exemplul prezentat, cel puțin 5 ghicitori despre profesii vechi sau noi.

- Află de la părinți sau de la alte persoane despre modul cum s-a schimbat activitatea lor profesională în ultimii 10 ani.

## TEMA 2. MUNCA ȘI PROFESIONALISMUL

### MESAJUL CHEIE

*Cunosc indicatorii unei profesii și pot deosebi munca unui profesionist de cea a unui amator*

#### La finalul lecției vei putea:

- numi 4 indicatori a muncii unui profesionist
- explica noțiunile *profesie, standard, etică profesională*
- argumenta importanța muncii unui profesionist pentru individ și societate



#### IMPLICĂ-TE!

##### Ghicește profesia după descriere:

1. Eu ajut oamenii să vorbească unul cu altul prin conectarea firelor electrice la o stație specială.
2. Eu am grijă de integritatea corporală și securitatea stăpânului.

- Studiază imaginile și identifică profesiile.



#### INFORMEAZĂ-TE ȘI PROCESEAZĂ INFORMAȚIA!

Citește cu atenție textul și după lectura fiecărui aliniat răspunde la întrebările propuse:



#### Vocabular

*Profesia* este o ocupație, îndeletnicire cu caracter permanent, pe care cineva o exercită în baza unei calificări corespunzătoare.

*Standard* – una sau mai multe norme care descriu calitatea unui produs sau serviciu, deseori este obligatorie, un etalon.

*Etica profesională* – valori, reguli și norme care determină comportamentul dorit al unui profesionist.

#### Munca și profesiile

Munca este o activitate specific umană, obligatorie pentru existența omului și a societății, pentru progresul general. Munca nu numai aprovizionează cu resursele necesare pentru existență (hrana, haine, locuința și altele). Ea este o oportunitate de a te dezvolta. ”Muncește pentru a deveni, nu pentru a dobândi”, menționa Elbert Hubbard, un filozof american. Cum înțelegi

expresia „munca este o oportunitate de a te dezvolta”?

- *Ești de acord cu afirmația lui Hubbard? Explică opinia.*

Lumea profesiilor își trage rădăcinile din epoca preistorică, din perioada când au apărut primele așezări și oamenii au început prelucrarea lutului și a metalelor. Aceste ocupații solicitau unele cunoștințe și abilități specifice, care nu au fost ușor de obținut prin experiența ocupațiilor de rutină cum au fost vânatul, culesul sau agricultura primitivă. Odată cu progresul cunoștințelor, uneltelor de muncă și a tehnologiilor se mărea timpul necesar pentru a învăța aceste cunoștințe și pentru a dezvolta deprinderi specifice. Acesta este primul indicator al profesiei: *necesitatea obținerii unor studii specializate* – prin învățare în calitate de ucenic alături de un maestru iscusit, la școala profesională, colegiu sau universitate.

- *Orice muncă este o profesie? Explică opinia*
- *Care este primul indicator al profesiei?*
- *Prezintă exemple care demonstrează, că pentru a obține o profesie sunt obligatorii studii specializate.*

Pentru a deveni un profesionist nu este suficient să înveți cunoștințe și deprinderi specifice profesiei. De exemplu, foarte multe persoane pregătesc bucatele acasă, pentru familia sa, dar nu toți din ei sunt bucătari profesioniști. Sunt mulți care au absolvit școala de arte, pot cânta la pian sau vioară dar nu sunt muzicieni-profesioniști. Al doilea indicator al profesiei este – *practicarea sistematică*. Datorită aplicării cu regularitate a cunoștințelor și abilităților specifice profesiei, omul descoperă tainele profesiei și devine un adevărat profesionist. Cercetătorul american K. Anders Ericson după studierea experienței celor mai buni specialiști a ajuns la concluzia că poți să devii un profesionist performant în orice domeniu dacă ai exersat 10000 de ore în domeniul dat. Alți specialiști nu sunt de acord cu concluzia lui Ericson, deoarece nu numai numărul de ore practice contează, dar și modul în care noi analizăm experiența acumulată. Totuși, toți sunt de acord cu faptul că practicarea permanentă este necesară pentru avansare în profesie.

- *Care este al doilea indicator al profesiei?*
- *O persoană spune că a reparat acasă o canapea. Ea poate fi numită profesionistă? Explică opinia.*
- *Ce este mai important pentru un profesionist – talentul sau exersarea? Explică opinia.*

Al treilea indicator al profesiei este *existența asociației profesioniștilor*. În epoca medievală, acestea au fost breslele. Acum aceste asociații pot lua diferite forme de organizare, mai mult sau mai puțin formale. În cadrul asociațiilor, profesioniștii împărtășesc experiența, stabilesc standardele și etica profesională. Unul dintre cele mai vechi coduri de etică este „Jurământul lui Hippocrates”, elaborat în Grecia antică. Unele norme din acest cod sunt valabile și pentru ziua de azi – cum ar fi principiul de a împărtăși experiența, evitarea tratamentului exagerat și păstrarea confidențialității relațiilor medic-pacient.

- *Care este al treilea indicator al profesiei?*
- *De ce profesioniștii elaborează coduri etice?*
- *Care poate fi norma etică pentru un vânzător? A unei frizerițe?*

Profesioniștii apără propriile interese iar alți cetățeni - clienții profesioniștilor, vor să obțină produse și servicii de calitate. Astfel statul, misiunea căruia este de a asigura bunăstarea cetățenilor, emite diferite acte, care reglementează relațiile dintre profesioniști și alți oameni. *Includerea denumirii profesiei în nomenclatorul special, reglementarea activității prin acte*

*normative*, este al patrulea indicator care divizează activitatea unui profesionist de cea a unui amator. De exemplu, Codul Educației solicită studii specializate în domeniul pedagogiei și psihologiei de la toți, care oferă servicii de instruire; toți șoferii care lucrează în domeniul transportului public trebuie să treacă controlul medical și să aibă nivelul de pregătire respectiv.

- Care este al patrulea indicator al profesiei?
- De ce statul limitează, prin stabilirea condițiilor speciale, libertatea de a executa unele munci?



### EXPRIMĂ-ȚI ATITUDINEA!

Formulează 3 idei importante pentru tine, la care ai ajuns după studierea acestei teme.



### ACȚIONEAZĂ!

Colectează informații despre o profesie anumită – cea a părinților, sau a unui profesionist recunoscut în comunitatea ta, sau care este atractivă pentru tine. Utilizează cât mai multe surse de informații: relatările părinților, rezultatele interviului cu un profesionist, articole din ziare și reviste, Internet, filme documentare etc.

Repartizează informațiile în 4 blocuri:

1. Informații despre studiile specializate necesare pentru obținerea profesiei și instituțiile care oferă aceste studii.
2. Informații despre 1-2 persoane care au avansat în aceasta profesie și estimarea timpului de practică care a fost necesar pentru atingerea performanțelor.
3. Informații despre valori, norme de comportament împărtășite de persoanele ce practică aceasta profesie.
4. Informații despre reguli și cerințe specifice stabilite de stat pentru cei, care lucrează în profesie.

Aranjează informațiile colectate în modul care îți place mai mult – sub formă de text sau schemă cu imagini și text laconic. Adaugă sursele de informații.

Prezintă informația la ora de dirigenție.

**Păstrează produsul elaborat în portofoliu.**

### Răspunsuri la ghicitori

*Telefonist* – persoana care lucrează la stația telefonică neautomată și stabilește legături telefonice.

*Bodyguard* (bodigard) – persoana care păzește integritatea corporală și viața cuiva.

### TEMA 3. CLASIFICAREA PROFESIILOR. PROIECTUL DE GRUP „ARBORELE PROFESIILOR”

#### MESAJUL CHEIE

*Mă orientez în lumea profesiilor și pot elabora "Arborele profesiei"*

#### La finalul lecției vei putea:

- numi cinci tipuri de profesii, repartizate în funcție de obiectul muncii
- clasifica profesiile părinților, cunoscuților, oamenilor din comunitate în baza criteriilor propuse
- elabora „Arborele profesiei”, lucrând în echipă
- explica atitudinea proprie față de stereotipuri privind profesiile „pentru femei” și „pentru bărbați”



#### IMPLICĂ-TE!

- Câte profesii există în lume?
- Repartizează profesiile din lista de mai jos în câteva grupe. Explică decizia.

Floricultoare, medic veterinar, inginer, actriță, agent comercial, cosmetician, avocat, cofetar, fermier, frizeriță, instalatoare, traducătoare, lăcătuș, pădurar, pescar, dansatoare, arhitect, antrenoare, tehnician, designer-grafician, coafeză, manager.



#### INFORMEAZĂ-TE ȘI PROCESEAZĂ INFORMAȚIA!

Lectură textul de mai jos împreună cu colegi. La fiecare aliniat unul din voi va fi în rol de profesor, iar ceilalți – în rol de elevi. Respectați următorul algoritm:



1. Stabiliți ordinea rolurilor (cine primul va fi în rol de profesor, cine al doilea și așa mai departe).
2. Fiecare individual citește primul aliniat.
3. „Profesorul” explică ideea principală a aliniatului și formulează întrebări pentru a verifica înțelegerea „elevilor” iar „elevii” vor răspunde la întrebările adresate de ”profesor”. Împreună identificați încă 2-3 profesii de acest tip, care nu sunt prezentate în manual.
4. Împreună completați tabelul după modelul dat:

Tipul profesiei	Obiectul muncii	Alte profesii	Aptitudini și abilități

5. Repetați aceleași acțiuni pentru următoarele aliniate. (rolul „profesorului” va juca alt membru a echipei).

#### Vocabular

*Meșteșug* – ocupație, îndeletnicire de orice natură, bazată pe muncă manuală calificată; meserie.

*Obiectul muncii* – obiecte materiale, plante, animale, oameni asupra cărora omul acționează în procesul muncii.

În Republica Moldova cele mai frecvente domenii de activitate ale populației vizează: agricultura, transportul și comunicațiile, industria, construcțiile, comerțul, educația, sănătatea,

știința, cultura, serviciile. Pentru țara noastră sunt specifice, conform tradiției populare, și o serie de meșteșuguri, cum ar fi: prelucrarea artistică a lemnului, prelucrarea artistică a pietrei, țesutul covoarelor, ceramica populară, prelucrarea artistică a pielii și a blănurilor, broderia, croșetarea, prelucrarea artistică a metalelor, împletitul din salcie, împletitul din pănuși/ din paie etc.

În cadrul fiecărui domeniu există zeci și sute de profesii. Pentru a facilita orientarea în lumea profesiilor savanții au propus diferite clasificări. Una din ele, propusă de psihologul rus Eugen Klimov, divizează toate profesiile în 5 grupe mari – conform obiectului muncii.

Profesiile de tip „**Om – Om**” în cadrul cărora munca este îndreptată spre educarea, informarea, deservirea casnică, comercială și medicală a oamenilor. Profesiile de acest tip solicită abilități bune de comunicare, răbdare, toleranță, dorința de a ajuta altora. Exemple tipice sunt: medic, profesor/profesoară, asistentă/t socială/l, educatoare/educator, judecător/judecătoare, vânzător/vânzătoare, ghid/ă etc.

Profesiile de tip „**Om - Natură**” sunt legate de studierea, utilizarea și ocrotirea obiectelor naturii. Cei care exercită aceste profesii au dragoste pronunțată față de natură, abilități bune de observare și prognozare. Exemple tipice sunt: viticultor/oare, agronom/ă, zootehnician/ă, pomicultor/toare, apicultoare/apicultor, designer de relief etc.

Profesiile de tip „**Om – Tehnică**” presupun activitatea cu diferite mecanisme și utilaje: crearea, instalarea, utilizarea și repararea lor. Persoanele care practică acest tip de profesii au gândire practică, sunt disciplinați, manifestă acuratețe, atenție înaltă și responsabilitate. Profesiile tipice sunt: inginer, tehnician, șofer, lăcătuș, constructor etc.

Profesiile de tip „**Om – Sistem de semne**” solicită prelucrarea și utilizarea informației codificate – cifre, alfabet și alte coduri și semne neobișnuite. Profesioniștii din aceste domenii au o gândire schematică, ușor transformă un sistem de semne în altul, au abilități bune de concentrare. În acest tip intră profesiile: traducător, economist, programist, topograf, corector, contabil etc.

Reprezentanții profesiilor de tip „**Om – Imagine artistică**” creează, copiază, prezintă și cercetează imagini artistice. Ele manifestă un grad înalt de creativitate, gândire complexă și originală. Exemple de aceste profesii sunt: scriitor, pictor, designer, actor, dansator, compozitor, regizor, ziarist etc.



### COMUNICĂ ȘI DECIDE!

1. Revizuiți clasificarea realizată la începutul lecției, repartizați profesiile conform celor cinci domenii.
2. Discută cu colegii/gele și identifică, ce tip de profesii practică părinții sau persoanele apropiate.
3. Identifică la ce tip de profesii să referă meșteșugurile tradiționale menționate în text.

### EXPRIMĂ-ȚI ATITUDINEA!

Dacă unele profesii, care tradițional au în denumire forma feminină sau masculină, atunci considerați oare că ele pot fi exercitate numai de bărbați sau de femei? Explicați opinia.

### ACȚIONEAZĂ!

Continuați activitatea în echipe și elaborați un proiect de grup cu titlul „*Arborele profesiilor*”:

- Trunchiul – denumirea tipului profesiilor.
- Ramuri – exemple de profesii (cel puțin 5, cu utilizarea denumirilor specifice pentru genul feminin și masculin). Ramura mare, de exemplu *medic* poate fi divizată în ramuri mai mici – *dentist, terapeut, chirurg*.
- Rădăcinile – aptitudini și abilități specifice acestor tipuri de profesii (cel puțin 5)
- Frunzele – studii necesare (la fiecare ramură cel puțin 2)
- Fructele – rezultatele muncii (la fiecare ramură cel puțin 2).
- Afișați în holul școlii proiectele elaborate.
- Fotografiază produsele proiectului, organizează pozele într-un colaj foto și prezintă-l membrilor familiei, prietenilor.

După realizarea proiectului completează fișa de autoevaluare:

***Fișa de autoevaluare***

1. Prin participare la acest proiect am învățat ...
2. În procesul de elaborare a proiectului cel mai mult mi-a plăcut ...
3. La realizarea sarcinilor de lucru la proiect m-am confruntat cu următoarele dificultăți ...
4. Cred că activitatea mea în cadrul proiectului poate fi apreciată ca ...

**Fotografia posterului împreună cu fișa de autoevaluare se păstrează în portofoliu.**

## TEMA 4. DOMENIUL PROFESIONAL CARE MĂ ATRAGE

### MESAJUL CHEIE

Știi că este important să existe o concordanță dintre tipul omului și profesie și aplic teste specializate pentru a alege o profesie potrivită.

#### La finalul lecției vei putea:

- explica 6 tipuri de interese profesionale și profesiile care se potrivesc acestor tipuri
- identifica apartenența la 1-2 tipuri de oameni, aplicând testul lui Holland adaptat
- explica necesitatea și utilitatea testării preferințelor profesionale în procesul planificării carierei



#### IMPLICĂ-TE!

Care a fost criteriul în baza căruia psihologul rus Klimov a divizat profesiile în 5 grupe?

- Pot fi utilizate și alte criterii, de exemplu în bază de gen – profesii pentru femei și pentru bărbați? Explică opinia.
- Ce alte criterii poți să propui pentru clasificarea profesiilor?



#### INFORMEAZĂ-TE și PROCESEAZĂ INFORMAȚIA!

Lectură de mai jos împreună cu colegii. La fiecare aliniat unul din voi va fi în rol de profesor, iar ceilalți – în rol de elevi.

Respectați următorul algoritm:

1. Stabiliți ordinea rolurilor (cine primul va fi în rol de profesor, cine al doilea și așa mai departe).
2. Fiecare individual citește primul aliniat.
3. „Profesorul” explică ideea principală a aliniatului și va formula întrebările pentru a verifica înțelegerea „elevilor” iar „elevii” vor răspunde la întrebările adresate de „profesor”.
4. Împreună elaborați un simbol, care reprezintă cel mai bine, în opinia voastră, acest tip de oameni. Prezentați simbolul colegilor și explicați decizia.
5. Utilizând baremul de la 1 la 5, fiecare apreciază cât de aproape este de acest tip de oameni. Notează rezultatele în caiet.

Repetăți algoritmul pentru următorul aliniat.

#### Realizarea preferințelor personale în profesie

Savantul rus Eugen Klimov a pus la baza clasificării profesiilor, *obiectul muncii*, iar savantul american John L.Holland a pornit clasificarea după *aptitudinile și interesele persoanelor* care practică diferite profesii. După realizarea mai multor cercetări, John Holland a creat un model care divizează toți oamenii în 6 tipuri de bază: *Realist, Artistic, Investigativ, Social, Întreprinzător, Convențional*.

**Tipul realist (orientat spre exterior).** Reprezentații acestui tip sunt bine organizați, ușor învață să manipuleze cu diferite instrumente, manuale, în procesul muncii lor le place efortul fizic care produce rezultate vizibile și ușor măsurabile. Ei sunt preocupați de rezolvarea unor probleme concrete, în rezultatul cărora viața se schimbă spre bine. Ei preferă să lucreze individual decât în echipe; foarte explicit vorbesc despre felul cum funcționează un mecanism, care este rolul fiecărui detaliu, dar au dificultăți în descrierea sentimentelor. În procesul de muncă au nevoie de descrierea cât mai clară a sarcinilor, scopului muncii și a responsabilităților. Sunt





destul de creativi și inventivi: creează mașini noi utilizând componentele diferitor mecanisme.

**Posibile profesii:** inginer mecanic, optician, polițist, constructor, arheolog, tâmplar, tehnician dentar, bijutier, electrician, instalator, fermier, pompier etc.

**Tipul intelectual (orientat spre cercetare).** Pentru reprezentanții acestui tip este mai important să înțeleagă cum este organizată lumea decât să repare o scurgere de apă dintr-un robinet. Ei înțeleg ușor legile științelor, au spirit bun de observare și abilitatea de a pune întrebări ce stimulează curiozitatea. Pentru ei rațiunea este cel mai importat instrument al muncii, în procesul de creație ușor manipulează cu simboluri, cuvinte și idei. Probabil din acest motiv ei deseori lucrează individual și manifestă insistență. În alegerea muncii ei caută răspunsuri la două întrebări de bază: cât de multe provocări intelectuale oferă aceasta și care va fi gradul de libertate în realizarea sarcinilor.

**Posibile profesii:** informatician, antropolog, biolog, chimist, fizician, inginer de sistem, economist, geograf, geolog, consultant management, farmacist, psiholog etc.

**Tipul artistic (orientat spre arte).** Reprezentanții acestui tip au o imaginație bine dezvoltată și au nevoie de mai multe posibilități de auto-exprimare. Pentru ei sunt atractive activități și sarcini mai puțin structurate, care presupun o rezolvare creativă (de exemplu, de elaborat designul unei rochii decât de cusut această rochie). Sunt sensibili, impulsivi, preferă muncă care valorifică talente artistice (muzică, dans, pictură, teatru etc.) și nu le plac activitățile care implică munca fizică.

**Posibile profesii:** actor, designer în publicitate, designer de modă, designer de interior, arhitect, profesor de teatru, dans, jurnalist, fotograf, grafician, editor etc.

**Tipul social (orientat spre oameni).** Reprezentanții acestui tip foarte bine înțeleg sentimentele și emoțiile altora. Pentru ei sunt atractive activitățile în care ei pot să ajute alte persoane: să învețe ceva nou, să scape de o durere, să obțină liniște sufletească. Ei ușor intră în contact cu alte persoane, preferă activitatea în echipe, sunt considerate persoane vesele și responsabile. Alegând o profesie ei să gândească în ce măsură ea promovează valorile umane, și cât de multe posibilități oferă aceasta pentru împărtășirea sentimentelor, cunoștințelor și a intuiției.

**Posibile profesii:** profesor, antrenor, psiholog, asistent medical, medic, polițist, coafor, asistent social, logoped etc.

**Tipul întreprinzător (orientat spre influențe).** Reprezentanții acestui tip preferă să lucreze în echipă, mai ales cu scopul de a conduce, dirija, de a ocupa locul de lider. Ei evită activitățile științifice sau domeniile care implică o muncă foarte dificilă, și preferă acele domenii care îi pun în valoare abilitățile oratorice, manageriale, de relaționare interpersonală. Ei demonstrează spirit de aventură, impulsivitate, încredere în sine, le place să fie în centrul atenției, inițiază afecii proprii. Dorința de a demonstra puterea este atât de mare, încât uneori provoacă agresivitate. În alegerea profesiei ei vor ține cont de faptul dacă aceasta este dinamică, oferă posibilități de promovare și presupune un grad înalt de competitivitate.

**Posibile profesii:** manager, specialist în publicitate, agent de vânzări, agent de asigurări, jurnalist, avocat, procuror, agent de turism, specialist în relații cu publicul etc.

**Tipul convențional (orientat spre detalii).** Reprezentanții acestui tip sunt bine ordonați, atenți la detalii, respectă regulile și rolurile. Abilitățile lor matematice sunt mai bine dezvoltate decât cele de comunicare. Pentru ei ordinea este foarte valoroasă, deseori ei asociază creativitatea cu un haos. Ei destul de rar propun idei originale, dar sunt foarte buni executori care implementează în viață ideile liderilor. Ei sunt foarte buni în organizarea și prezentarea

datelor, elaborarea rapoartelor și evidența documentelor. În căutarea locului de muncă sunt interesați de claritatea regulilor și sarcinilor, stabilitatea și posibilitatea de a manifesta abilități analitice.

**Posibile profesii:** contabil, asistent administrativ, casier, operator calculator, analist financiar, secretar, bibliotecar, statistician etc.



### COMUNICĂ, DECIDE și EXPRIMĂ-ȚI ATITUDINEA!

Care vor fi consecințele în cazul în care cineva are o profesie care nu se potrivește tipului de personalitate?

- Poate o profesie să se potrivească persoanelor cu diferite tipuri de personalitate?
- La ce ajută identificarea tipului personalității în procesul de planificare a carierei?



### ACȚIONEAZĂ!

• Aplică testul Inventarul intereselor profesionale (adaptat după Holland)

**Instrucțiuni:** mai jos sunt prezentate 6 blocuri de afirmații. Citește afirmațiile propuse și din fiecare bloc alege una, cu care ești cel mai mult de acord, și încercuiește litera în dreptul acestora.

- A. îmi place să practic jocuri de echipă
  - B. îmi place să descifrez cuvinte încrucișate
  - C. îmi place când cineva îmi cere sfatul
  - D. îmi place să vorbesc la telefon
  - E. mângălesc în caietul meu de notițe
  - F. sunt curios să aflu cât mai multe lucruri
- 
- A. îmi place să fac munci manuale (să lucrez în grădină, să repar, să gătesc, să cos etc.)
  - B. să notez ce am de făcut, să fac listă de sarcini
  - C. mai degrabă aș încerca să câștig bani de unul singur, decât într-o companie
  - D. mă simt bine, am satisfacție când îi ajut pe alții
  - E. îmi place să-mi folosesc imaginația, să scriu povești, istorioare
  - F. dintre disciplinele școlare, cel mai mult îmi plac științele naturii
- 
- A. îmi place să lucrez cu diverse unelte
  - B. îmi place, când în camera mea este ordine
  - C. la un proiect prefer să lucrez în grup/în echipă, decât de unul singur
  - D. nu mă intimidă să-mi expun părerea
  - E. mi-ar plăcea să-mi redecorez camera
  - F. „Florile dalbe”, revista „Noi” mi se par publicații interesante
- 
- A. îmi place să mă aflu mai mult afară decât în casă
  - B. matematica este obiectul meu preferat
  - C. e important să hotărâsc singur problemele mele personale
  - D. îmi place să cer sfatul în rezolvarea unor probleme personale
  - E. prefer să fiu implicat decât să stau deoparte
  - F. îmi place să observ vremea, plantele sau animalele
- 
- A. îmi place să am animale de companie
  - B. scrisul meu de mână este ordonat și citeț

- C. mi-ar plăcea să fiu primar  
 D. îmi place să am un prieten de corespondență și să țin un jurnal, sunt două lucruri diferite care nu se exclud unul pe altul  
 E. prefer să lucrez individual, nu în grup  
 F. îmi place să desfac diverse mecanisme, sunt curios să văd cum funcționează
- A. prefer să merg cu bicicleta, să fac sport, decât să privesc televizorul  
 B. mi-ar plăcea să lucrez la computer  
 C. aș putea fi un bun căpitan de echipă  
 D. mi se pare ușor să comunic cu oameni noi și să-mi fac prieteni  
 E. ocupațiile mele preferate sunt muzica, desenul, ceramica  
 F. mă preocupă mediul înconjurător

**Calcularea rezultatelor.** Calculează de câte ori ai ales fiecare dintre literele A, B, C, D, E și F. Mai jos sunt indicate tipurile și domeniile, ce corespund fiecărei litere. Domeniul profesional la care ai acumulat cifra cea mai mare, ți se potrivește cel mai mult la etapa actuală.

Litera	Punctaj	Tipurile și domeniile profesionale
A		Tipul realist – domeniu orientat spre exterior
B		Tipul convențional – domeniu orientat spre detalii
C		Tipul întreprinzător - domeniu orientat spre influențe
D		Tipul social – domeniu orientat spre oameni
E		Tipul artistic – domeniu orientat spre arte
F		Tipul intelectual – domeniu orientat spre cercetare

- Compară rezultatele testului cu rezultatele autoevaluării realizate în timpul lecturii textului **Realizarea preferințelor personale în profesie**. În ce măsură corespund ele?
- Alege 1-3 profesii care te atrag la moment și cel mai bine corespund rezultatelor testului.

**Păstrează tabelul cu rezultatele testului în portofoliu.**

## TEMA 5. ASPIRAȚIILE MELE

### MESAJUL CHEIE

Selectez profesia care corespunde aspirațiilor mele și studiez specificul ei

#### La finalul lecției vei putea:

- explica semnificația noțiunii de „aspirații”
- identifica aspirațiile personale referitor la viața profesională
- identifica profesiile care oferă posibilități pentru realizarea aspirațiilor
- elabora un cluster a profesiei dorite în baza criteriilor propuse

#### Vocabular

*Aspirație* - năzuință, dorință intensă, râvnă



#### IMPLICĂ-TE!

- Ce profesii ți se potrivesc conform rezultatelor testului?
- Care din ele coincid cu interesele tale?
- Cum înțelegi cuvântul aspirație?
- Citește explicația cuvântului „aspirație” și prezintă exemple de aspirații.



#### INFORMEAZĂ-TE și PROCESEAZĂ INFORMAȚIA!

Fiecare profesie oferă posibilități pentru realizarea mai multor aspirații. Dar nu toate aspirațiile pot fi atinse într-o profesie. De exemplu, profesia de agent pentru vânzări oferă oportunități de a comunica cu mai mulți oameni, a te simți liber în luarea deciziilor, dar exclude stabilitatea. Profesia de polițist sau militar oferă oportunități de a activa în echipă, de a fi util oamenilor, de a acumula mai multe experiențe și impresii noi, dar limitează libertatea în acțiune. Profesia de pădurar oferă oportunități de a munci individual, a fi în contact permanent cu natura, în condiții relativ stabile, dar foarte rar solicită interacțiunea în echipă.

În tabelul de mai jos sunt prezentate diferite aspirații și o descriere laconică a modului de activitate, prin care ele se pot realiza.

- Analizează, împreună cu colegi, exemplele prezentate și identifică profesii sau ocupații concrete, care se potrivesc acestor exemple. Notează profesiile în caiet.

Aspirațiile	Ce poate spune persoana care a realizat aceasta aspirație
Aș prefera să lucrez în condiții stabile	Ziua de muncă începe și se termină conform orarului; concediul este în aceeași perioadă; sarcinile pe care le realizez în fiecare zi sunt similare; știu exact ce se așteaptă de la mine; realizez munca mea în același loc.
Aș dori să manifest prin muncă creativitatea mea	În procesul de muncă permanent inventez ceva nou; modific, în dependență de situație, modul de activitate; pentru a inventa ceva nou permanent analizez lucrările și activitatea altor profesioniști; mă confrunt cu situații în care unele persoane nu mă înțeleg.
Aș dori să am multe experiențe și impresii noi	Activitatea solicită mai multe deplasări; vizitez locuri noi și comunic cu persoane necunoscute; sarcinile de lucru se schimbă des; fiecare situație nouă conține ceva necunoscut și solicită abordare specifică; membrii familiei mele uneori exprimă nemulțumire din cauza faptului că petrecem împreună puțin timp.

Aș dori să comunic cu mai multe persoane	Clienții și partenerii mei se schimbă des; în activitatea mea aflu multe lucruri despre interesele și caracterul oamenilor cu care interacționez; înțeleg că fiecare om are nevoi specifice și trebuie să-l accept așa cum este; chiar dacă omul nu-mi este simpatic, zâmbesc și demonstrez amabilitate; realizarea sarcinilor de lucru presupune muncă în echipă.
Aș dori să am mai multă libertate	Singur planific scopurile importante pentru activitate, determin graficul și volumul de lucru; uneori ziua mea de lucru depășește 8 ore; singur aleg modalitatea de realizare a sarcinii; trebuie să negociez mult cu clienții și partenerii.
Aș dori să descopăr ceva nou	Identific legăturile dintre diferite evenimente; descriu logica cauză-efect; formulez ipoteze și organizez experimente pentru verificarea lor; citesc multe articole și cărți științifice; împărtășesc descoperirile proprii prin articole și prezentări în cadrul conferințelor.
Aș dori să am venituri mari	Permanent avansez pentru a fi cel mai bun în profesie; negociez contractele cu clienții și angajatorii; studiez piața pentru a identifica prețurile serviciilor mele; mă promovez activ pe piața muncii; deseori lucrez fără zile de odihnă și concediu.
Aș dori să fiu util oamenilor	Studiez nevoile oamenilor; vin cu idei pentru soluționarea problemelor lor; ajut oamenii în situații dificile; uneori mă dezic de interesele și planurile proprii; uneori mă confrunt cu persoane care nu procedează corect; elaborez reguli și legi noi.
Aș dori să fiu vedetă	Îmi perfecționez talentele; comunic des cu reprezentanții mass-media; accept să prezint publicului realizările mele profesionale și personale; deseori îmi exprim opinia în public; mai puțin contează ce vorbesc oamenii despre mine, principalul e să fiu în centrul atenției.
Aș dori să muncesc individual, independent de ceilalți	În activitatea mea interacționez mai puțin cu oamenii și mai mult cu tehnica, plantele sau animalele; am suficient timp pentru observare și meditare; în rezultatul activității mele se îmbunătățesc condițiile de mediu: apar obiecte și mașini noi, mediul de existență a animalelor și plantelor devine mai favorabil.



### COMUNICĂ, DECIDE și EXPRIMĂ-ȚI ATITUDINEA!

1. Notează în caiet trei din cele mai importante aspirații pentru tine referitor la ocupația ta în viitor (poți să selectezi din tabel sau să le formulezi pe ale tale).
2. La fiecare aspirație propune cel puțin trei profesii/ocupații prin care ele pot fi realizate. Profesiile pot să coincidă.
3. Verifică, dacă profesiile identificate coincid cu cele care sunt potrivite pentru tine în baza testului Holland.

Din lista cu profesii alege una, luând în calcul următoarele condiții:

- îți oferă posibilitatea de realizare a cel puțin două din aspirațiile alese
- ți se potrivește conform rezultatelor testului



Prezintă decizia ta finală colegului de bancă și explică motivele ei.

### ACȚIONEAZĂ!

- Prezintă aspirațiile și profesia selectată părinților sau unei persoane apropiate. Discutați împreună despre posibilitățile de realizare a acestora și prin alte profesii.



- Alege una din profesii care oferă oportunități pentru realizarea aspirațiilor tale.
- Elaborează un cluster, care corespunde următoarelor cerințe:
  - a) Plasează în centru denumirea profesiei/ocupației
  - b) 5 ramuri de bază – „Aptitudini”, „Cunoștințe și abilități”, „Discipline școlare importante”, „Alte discipline importante”, „Acțiunile de rutină specifice profesiei”. Dacă crezi că este necesar, adaugă altă ramură (de exemplu: „Norme etice”, „Produsele profesiei”) etc.
  - c) Pentru fiecare ramură identifică cel puțin 3 elemente:
- Pentru ramura „Aptitudini” selectează talentele și calitățile personale înnăscute pe care trebuie să le posedă persoana pentru a fi un bun profesionist în domeniul ales.
- Pentru ramura „Cunoștințe și abilități” descrie lucrurile pe care trebuie să le știe și să le poată face un profesionist.
- Pentru ramura „Discipline școlare importante” indică disciplinele școlare care contribuie la obținerea cunoștințelor și abilităților necesare pentru profesia aleasă.
- La ramura „Alte discipline” notează disciplinele care pot fi studiate în alte instituții cum ar fi școala de arte, școala profesională, colegiu, universitate etc.
- Pentru ramura „Acțiunile de rutină specifice profesiei” descrie acțiunile care sunt necesare în activitatea cotidiană (de ex: actrița învață pe de rost texte specifice rolului, participă la repetiții, face exerciții pentru voce și pentru corp, se machiază, joacă rolul în spectacol; șoferul verifică starea automobilului, alimentează automobilul cu cele necesare, conduce automobilul, respectă regulile de circulație etc.)

**Păstrează clusterul elaborat în portofoliu.**

## TEMA 6. CALITĂȚILE MELE FORTE – CUM LE DEZVOLT ȘI LE PUN ÎN VALOARE. BRAND-UL PERSONAL

### MESAJUL CHEIE

*Înțeleg importanța reputației mele și lucrez asupra brand-ului personal!*

#### La finalul lecției vei putea:

- descrie esența caracteristicilor ce formează brandul personal
- elaborează elementele brand-ului personal
- explica importanța promovării imaginii personale



#### IMPLICĂ-TE!

1. Scrie în partea de jos a unei foi numele tău.
  - În partea de sus a foii scrie cel puțin 3 calități personale cu care te mândrești? Pot fi trăsături de caracter sau unele abilități.
  - Îndoiaie foaia în așa fel încât să acoperi calitățile descrise.
2. Transmite foaia colegului de grup și primește foaia altuia. Scrie cel puțin 3 calități ale persoanei, numele căruia este scris pe foaie.
  - Iar îndoiaie foaia pentru a acoperi descrierea și transmite-o următorului membru al grupului.
  - Procedează în așa fel, până când foaia ta să reîntoarce la tine (ea trebuie să treacă pe la cel puțin trei persoane).
  - Desface foaia, citește atent descrierile și identifică coincidențele și diferențele.

#### Vocabular

*Brand* – (engl.) marca unei fabrici, a unui produs



#### INFORMEAZĂ-TE ȘI PROCESEAZĂ INFORMAȚIA!

Lectură cu ajutorul *Ghidului pentru învățare*:

3. Care este semnificația termenului brand?
4. Numește 2 brand-uri comerciale pe care le cunoști.
5. Explică cu cuvinte proprii ce este un brand personal.
6. Care va fi raportul dintre cercurile diagramei Venn a unei persoane, brandul căreia este bine dezvoltat și promovat?
7. Identifică în ce situații ai nevoie de brand-ul tău personal.
8. Ce poți face pentru ca ceilalți să observe, să știe cele mai bune calități ale tale?



#### Brandul personal

În procesul de muncă oamenii elaborează produse și oferă servicii care satisfac nevoile altor oameni. Demult s-a observat că un produs sau serviciu se asociază de către consumator cu numele persoanei sau a firmei care l-a elaborat sau oferit. În situații când pe piață sunt prezente o

mulțime de produse și servicii similare, atunci numele producătorului deseori determină decizia finală a consumatorului. Știind despre aceasta producătorii realizează acțiuni speciale pentru a crea și promova brandul său. În activitățile de promovare se pune accent pe calitățile unice ale produsului sau serviciului. În rezultat consumatorul nu pur simplu cunoaște numele produsului sau al firmei, dar acest nume se asociază cu mai multe calități. De exemplu brandul „Mercedes” se asociază cu confort înalt, calitate performantă, siguranță în exploatare, statut social înalt, preț mai sus de mediu pe când brandul „Iuvas” se asociază cu marca produs în Moldova, haine din tricotaj din fibre naturale, comoditate și igienă, prețuri competitive. Dar dacă calitățile reale ale produsului nu coincid cu descrierea, atunci nici un argument al producătorului nu va schimba opinia consumatorului.

Aceiași situație este și pe piața muncii. Din două persoane cu experiență și abilități de lucru similare va fi angajată cea, numele și imaginea căreia este mai cunoscută.

Pentru ca persoanele din jur să observe calitățile tale forte, trebuie să le identifici și să le pui în valoare, creându-ți un **Brand personal**.

Punctul de pornire al creării brand-ului personal e să poți răspunde la câteva întrebări: Care sunt calitățile mele forte? Ce mă deosebesc de ceilalți? Ce talente am? Ce pasiuni am? Ce valori împărtășesc? Ce pot oferi altora? Întrebarea esențială este: în ce măsură coincide ceea ce cred eu despre mine cu opinia altora despre mine?

Brand-ul personal e la intersecția dintre cum ne vedem noi și cum ne percep ceilalți. Noi ne-am dori să coincidă cele două păreri cât mai mult. Tu poți contribui la îmbunătățirea imaginii tale lucrând în mod conștient zi de zi pentru a-ți dezvolta talentele și abilitățile.

De ce este nevoie de acest lucru? În momentul în care ai dori să devii șeful clasei sau căpitanul unei echipe școlare este important ce vor gândi colegii tăi despre tine. Ca să-ți dezvolti o imagine bună în fața celorlalți, trebuie să demonstrezi abilitățile cum știi mai bine și să faci asta în mod constant, nu doar din când în când.

A te dezvolta și a promova brand-ul personal nu înseamnă a te lăuda că ești într-un fel sau altul dar înseamnă a munci cu străduință asupra ta, a fi responsabil de acțiunile tale și a-i lăsa pe ceilalți să se convingă de valoarea ta prin fapte, nu doar prin vorbe. Brand-ul tău personal contribuie la reputația ta. Ai grijă de el!



### COMUNICĂ ȘI DECIDE!

- Analizează, împreună cu colegul, cazul descris. Identificați calitățile forte a Mihaelei. Ce o deosebesc de ceilalți? Ce talente are? Ce pasiuni? Ce valori împărtășește? Ce poate oferi altora? Ce cred alții despre ea?

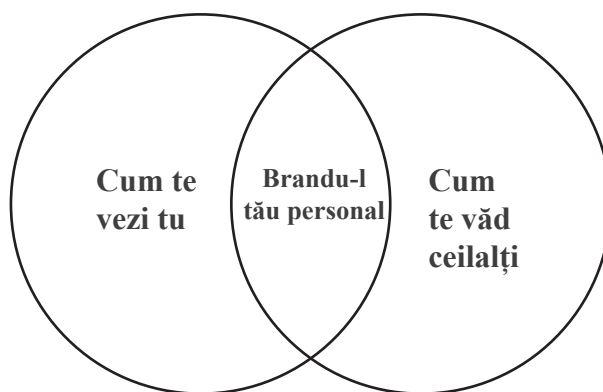


Diagrama Venn cu “Brand-ul personal”



Mihaela are 12 ani. Este o persoană amabilă, sociabilă, zâmbăreată.

Una din ocupațiile preferate din copilărie a fost un joc on-line în care se cerea selectarea și schimbarea coafurilor în dependență de forma feții, eveniment, stilul vestimentației.

La vârsta de 5 ani a realizat prima frizură păpușii preferate, a doua – cățelului iubit. Cunoaște mai mult de zece feluri de împletire a cosițelor. Fetele deseori se adresează cu rugămintea de a le face cosițe deosebite. Mihaela niciodată nu refuză, permanent inventează ceva nou și este foarte fericită când fetele, care s-au adresat, rămân satisfăcute de aspectul lor. Periodic urmărește noutățile din modă în lumea coafurii. Ea crede că toți oamenii pot fi frumoși dacă ar avea o coafură potrivită.

În caietele ei poți să găsești mai multe desene a fetițelor cu diferite coafuri și asta uneori creează situații neplăcute. Mihaela se descurcă bine la matematică. Profesoara a inclus-o în lista pentru participare la olimpiada școlară și ia sugerat să ofere mai mult timp rezolvării problemelor și mai puțin timp jocului cu coafurile. Mihaelei nu-i place istoria și la această disciplină are note joase. Profesorul ei de istorie crede că Mihaela nu este atentă și străduitoare.

- Desenează diagramă Venn după modelul prezentat în text și identifică brand-ul personal al Mihaelei.
- Propune un simbol cu care se asociază Mihaela.
- Ce ar trebui să faci Mihaela pentru ca opinia altor persoane despre ea să fie cât mai bună?



### EXPRIMĂ-ȚI ATITUDINEA!

Meditează puțin la momentul când vei absolvi școala și realizează o mică scriere în care ai menționa ce ai dori să-și amintească colegii despre tine. Ce ai vrea să lași în amintirea profesorilor?



### ACȚIONEAZĂ!

- Elaborează o prezentare cât mai creativă a Brand-ului personal în baza următoarelor întrebări:
  1. Enumeră trei caracteristici principalele care crezi că te definesc (chiar dacă nu sunt cunoscute/împărtășite de ceilalți)?
  2. Enumeră trei caracteristici principalele folosite de cei din jur pentru a te descrie (utilizează opiniile colegilor, colectate la începutul lecției)
  3. Descrie trei caracteristici pe care ai vrea ca ceilalți să le asocieze cu tine.
  4. Identifică 3 valori personale pe care vrei să le promovezi.
  5. Elaborează un simbol cu care te asociezi.
  6. Propune 2-3 acțiuni concrete prin care poți să îmbunătățești imaginea ta.

**Păstrează în portofoliu produsul elaborat.**

## TEMA 7. CUM ÎMI POT DEZVOLTA ȘI VALORIFICA POTENȚIALUL

### MESAJUL CHEIE

*Meditez asupra trăsăturilor și aptitudinilor proprii și depun efort pentru dezvoltarea lor*

#### La finalul lecției vei putea:

- numi componentele potențialului personal
- determina corespondența dintre dezvoltarea potențialului personal și un viitor de succes
- elaborează o hartă mentală a potențialului propriu



#### IMPLICĂ-TE!

- Ai auzit în jurul tău aprecieri de genul: *“Are potențial dar și-l irosește în van”* sau *“Are capacități, dar e cam lenos”*? În ce situații au fost ele exprimate? Cum înțelegi aceste expresii?
- Cum crezi, potențialul este stabil sau poate fi dezvoltat?

#### Vocabular

*Potențialul personal* reprezintă resursele interioare ale omului care îi dau puteri pentru atingerea scopurilor personale.



#### INFORMEAZĂ-TE și PROCESEAZĂ INFORMAȚIA!

1. *Lectură textului și identifică, din ce constă potențialul unui om.*
2. *Care sunt pașii pentru dezvoltarea potențialului? Notează acești pași în caiet.*
3. *Câți pași ai realizat de la începutul modului „Dezvoltarea personală și proiectarea carierei”?*
4. *Cum poate fi formulat un obiectiv?*



Termenul „potențial” provine din limba latină, „potentia” însemnând abilitate sau putere. Deci, potențialul personal reprezintă niște resurse interioare pe care fiecare dintre noi le deține în diverse forme și care ne dau puteri să obținem succes în viață. Fiecare om are un potențial constituit din aspirații, talente, cunoștințe, experiențe, abilități etc. Toate acestea îi permit să acționeze reușit pentru a realiza ce și-a propus.

Cu cât suntem mai conștienți de aceste resurse proprii și le dezvoltăm cu atât puterea noastră interioară crește. Drept exemple pot servi istoriile de succes ale fiecărui om. Ele demonstrează că din mai multe persoane cu talente, aptitudini și condiții de viață similare rezultate mai mari, mai deosebite obține cel, care dezvoltă continuu potențialul propriu.

Ce am putea face ca să ne dezvoltăm această putere interioară?

Un prim pas ar fi descoperirea tuturor elementelor propriului potențial, lucru de care te-ai preocupat și anterior.

Conștientizarea punctelor tale forte și a faptului că poți să faci ceea ce-ți dorești, îți dă puteri să visezi la viitor, să-l vizualizezi și să-l descrii cât mai clar și mai detaliat. Acesta va fi pasul doi.

Pasul trei ține de căutarea răspunsurilor la întrebări de genul: "Ce aş putea să fac acum, când sunt în clasa a șasea, pentru a-mi asigura, pregăti acest viitor?", "Care ar fi disciplinele de studiu și activitățile extrașcolare care m-ar ajuta să-mi dezvolt potențialul?", "Cum aş putea să asigur acest viitor frumos și dorit?", "Cum m-aș simți în momentul în care aş atinge ceea ce mi-am propus?". Cu siguranță vei găsi răspuns la ele. Dacă nu reușești să faci asta singur, atunci o poți face cu ajutorul părinților, profesorilor sau altor persoane de încredere.

Un alt pas ar fi să transformăm ceea ce dorim să facem într-un obiectiv - o țintă spre care vom merge. Acest obiectiv trebuie să fie formulat într-o propoziție în care să răspunzi succesiv la întrebările Ce vrei? Când? Cât? De exemplu: Să obțin, în acest an școlar, premiul întâi la olimpiada de matematică.

Fiecare pas pe drumul realizării unui obiectiv stabilit contribuie la dezvoltarea potențialului tău și îți conferă siguranța că vei fi capabili să obții succes în carieră.



### COMUNICĂ și DECIDE!

Studiază cazul prezentat mai jos și răspunde la următoarele întrebări:

1. Ce potențial au avut personajele în copilărie?
2. Cum au dezvoltat ei potențialul?
3. Cum au lucrat asupra dezvoltării potențialului personal după finalizarea carierei de fotbalist?
4. Ce concluzii poți face în baza acestui caz?



### Pele și Garrincha – două stele cu destine diferite

Renumiții fotbaliști Pele și Garrincha au început să joace fotbal în cartierele sărace ale orașelor braziliene, cu mingi făcute din șosete și haine vechi. Ambii au început să lucreze încă din copilărie. Grație lor, echipa de fotbal braziliană a obținut titlul de campioană mondială în 1958 și 1962.

*Garrincha* s-a născut cu handicap la coloana vertebrală și la ambele picioare, unul fiind mai scurt cu 5 cm ca altul. Dar handicapul fizic nu l-a împiedicat să devină unul din cei mai iscusiți

fotbaliști din lume.

*Pele* a fost încântat de tehnica de fotbal a lui Garrincha și demonstra respect profund pentru colegul său de echipă. Când Pele a suferit o traumă la genunchi în timpul campionatului mondial, a luat exemplul de la colegul său și a jucat ignorând durerile ne bune pe care le avea. Carrincha a finisat cariera sportiva la 40 de ani și Pele la 37 de ani.

Garrincha nu a reușit să renunțe la consumul excesiv de alcool, ceea ce a provocat implicarea lui în mai multe accidente rutiere, în urma cărora au suferit alți oameni. La vârsta de 49 de ani ficatul lui a fost distrus de alcool și el a decedat din cauza cirozei.

După încheierea carierei de fotbalist, Pele se implică în diferite programe sociale consacrate ajutorării copiilor în dificultate, luptă împotriva utilizării drogurilor de către adolescenți și promovează sportul ca mijloc de expresie socială. A activat și ca ambasador internațional la UNICEF pentru a promova pacea și toleranța internațională în cadrul competițiilor amicale de fotbal. În 1978 i-a fost acordat Premiul internațional pentru Pace. În iunie 1994 este numit ambasador al buneii voințe la UNESCO. Pele până în prezent are venituri mari deoarece utilizează brandul personal în publicitatea diferitor produse.



### EXPRIMĂ-ȚI ATITUDINEA!

1. Citește atent citatul de mai jos și explică, cum crezi, în ce constă potențialul tău nelimitat?
2. Ce vei face cu potențialul tău pentru a avea succes în viață?

„Venim pe lume pentru a progresa și a ne valorifica potențialul nelimitat care există în fiecare dintre noi. Fiindcă acest potențial nu are limite, trebuie să ne străduim cât putem mai mult”.

(Colin Turner în „Născut pentru succes”)

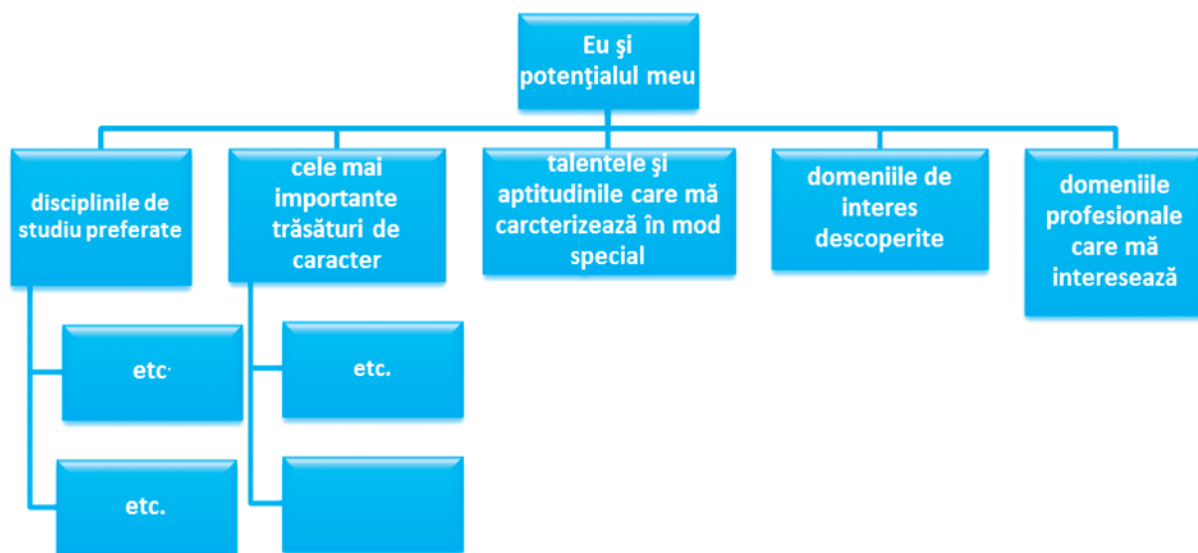


### ACȚIONEAZĂ!

- Estimează, în tabelul ce urmează, interesul tău pentru fiecare disciplină școlară, bifând ceea ce corespunde aprecierii tale.

Gradul de interes	Discipline școlare												
	Limba română	Matematica	Limba străină	Istoria	Fizica	Arta plastică	Educația fizică	Educația tehnologică	Muzica	Geografia	Biologia	Altele..	
foarte mult													
mult													
mediu													
puțin													

1. Indică trei discipline școlare care sunt favoritele tale ? De ce?
2. Elaborează harta mentală a potențialului tău. Harta mentală elaborată poate avea structura ce urmează sau poate fi desenată mai creativ, cu utilizarea imaginilor și simbolurilor.



Mai multe lucruri despre cum se poate elabora o hartă mentală poți afla din prezentarea „Harta Mentală – Idei pe o pagină” pe care o vei găsi pe adresa electronică <https://vimeo.com/97054584>.

Păstrează harta mentală elaborată în portofoliu.

## TEMA 8. PROIECTAREA ACȚIUNILOR PENTRU REALIZAREA VISULUI PROFESIONAL

### MESAJUL CHEIE

*Planific și realizez activități pentru proiectarea carierei!*

#### La finalul lecției vei putea:

- explica în ce măsură potențialul tău corespunde domeniului profesional ales
- proiecta activități concrete pentru dezvoltarea potențialului propriu în conformitate cu visul profesional
- argumenta necesitatea activităților planificate pentru dezvoltarea carierei



#### IMPLICĂ-TE!

- Citește afirmațiile a doi oameni celebri prezentate în continuare

1. *Singurul mod de a realiza lucruri minunate e să iubești ceea ce faci.* (Steve Jobs (1955-2011), antreprenor și inventator în domeniul IT, co-fondator al firmei Apple Computer).
  2. *Un cap mediocru, dar harnic merge mai departe decât omul înzestrat, dar fără hărnicie.* (Baltasar Gracian (1601-1658) filozof și scriitor spaniol)
- În baza acestor două citate formulează o singură idee.
  - Pregătește pentru evaluare produsele din portofoliu, elaborate în cadrul modului:

1. Ghicitori despre profesii
2. Descrierea unei profesii
3. Proiectul de grup „Arborele profesiilor”
4. Rezultatele testului „Inventarul intereselor personale”
5. Cluster „Profesia care mă atrage”
6. Prezentarea brand-ului personal
7. Harta mentală „Potențialul propriu”

#### INFORMEAZĂ-TE, PROCESEAZĂ INFORMAȚIA ȘI EXPRIMĂ-ȚI ATITUDINEA!



După studierea lumii profesiilor, studierea aptitudinilor și intereselor personale a venit timpul să realizezi câteva activități de analiză. Analizează produsele elaborate în cadrul modului – în primul rând contrapune informațiile din Harta mentală a Potențialului propriu și Clusterul profesiei dorite, dar utilizează și rezultatele testului, descrierea brand-ului personal, Arborele profesiilor. Compară rezultatele și răspunde la patru întrebări prezentate mai jos. Selectează în fiecare tabel răspunsul care corespunde opiniei tale și analizează sfaturile privind acțiunile potrivite pentru situația dată. Planifică cel puțin o acțiune care corespunde recomandărilor.

1. ***În ce măsură profesia aleasă corespunde tipului tău specific, determinat în baza testului, realizat după lecția a 4-a?***

Apreciere	Posibile acțiuni
Corespunde întocmai	Felicități! Acumulează în continuare informații despre profesia dată și dezvoltă capacitățile tale în acest domeniu.
Nu corespunde	Studiază încă odată preferințele tale. Studiază profesii care corespund tipului tău și alege 2-3 care te atrag. Colectează cât mai multă informație despre profesiile date.
Nu sunt sigur dacă corespunde sau nu	Colectează mai multă informație despre profesia dorită – poți să descoperi mai multe corespondențe cu tipul tău. Informează-te despre alte profesii care corespund tipului tău.

**2. În ce măsură interese tale față de disciplinele școlare corespund cu cunoștințele necesare pentru profesia aleasă?**

Corespunde întocmai	Felicități! Proiectează acțiuni care permit obținerea rezultatelor performante în studierea acestor discipline școlare dar nu uita și despre altele – pot fi utile.
Nu corespunde	Dacă profesia prezintă interes mare, depune un efort pentru a înțelege mai bine subiectele care se studiază în cadrul acestor discipline școlare. Înțelegerea mai bună, de regulă, provoacă și interes mai mare. Analizează încă odată lumea profesiilor și selectează-o pe cea, care solicită cunoștințe de la disciplinele tale preferate.
Nu sunt sigur dacă corespunde sau nu	În continuare studiază disciplinele preferate dar și planifică acțiuni concrete pentru obținerea rezultatelor mai bune în alte domenii de studiu. Dacă școala oferă puține posibilități pentru aceasta caută alternative – cercuri pe interese, ateliere de creație etc.

**3. În ce măsură talentele și aptitudinile tale corespund cu cele, care sunt necesare pentru realizarea activităților specifice profesiei dorite?**

Corespunde întocmai	Felicități! În continuare planifică acțiuni pentru dezvoltarea aptitudinilor și talentelor deja descoperite.
Nu corespunde	Analizează mai atent lumea profesiilor și selectează-o pe cea care corespunde mai bine talentelor și aptitudinilor proprii. Planifică și realizează acțiuni prin care vei acumula experiență nouă care va permite descoperirea aptitudinilor tale ascunse.
Nu sunt sigur dacă corespunde sau nu	Planifică și realizează mai multe acțiuni prin care vei dezvolta aptitudinile și abilitățile necesare profesiei. Colectează mai multă informație despre activitățile specifice profesiei și abilitățile necesare pentru realizarea lor.

**4. În ce măsură trăsăturile de caracter și aspirațiile tale corespund cu activitățile de rutină, specifice profesiei?**

Corespunde întocmai	Felicități! În continuare planifică acțiuni pentru a testa trăsăturile tale în activități cât mai apropiate de activitățile specifice profesiei.
Nu corespunde	Analizează mai atent lumea profesiilor și selectează-o pe cea care corespunde mai bine. Planifică și realizează acțiuni prin care poți să dezvolti trăsăturile de caracter necesare pentru profesia aleasă (de exemplu – dezvoltarea răbdării și atenției)
Nu sunt sigur dacă corespunde sau nu	Planifică și realizează mai multe acțiuni care contribuie la dezvoltarea trăsăturilor tale de caracter. Comunică cu alte persoane pentru a afla opinia lor despre tine. Comunică cu oameni care activează în profesia dorită și află mai multe detalii despre munca lor.



### COMUNICĂ și DECIDE!

Prezintă rezultatele analizei colegului tău de bancă sau profesorului. Elaborează un plan de activități după modelul prezentat mai jos. Planul tău trebuie să conțină cel puțin 4 activități care corespund recomandărilor din tabelele de mai sus.

#### *Modelul planului de activități pentru dezvoltarea carierii*

Activități pe care planific să le realizez	Rezultate obținute după realizarea activităților	Termenul de realizare	Note despre realizarea lor
Realizez un interviu cu un profesionist în domeniu pentru a afla mai multe despre cerințele muncii	Voi cunoaște despre abilitățile și calitățile personale necesare pentru profesia dată	Timp de o lună	
Caut și privesc filme documentare despre profesia dorită	Voi cunoaște condițiile de muncă și cerințele față de profesioniștii din domeniu	Cel puțin un film pe parcursul lunii	



### ACȚIONEAZĂ!

Prezintă planul elaborat colegului de bancă, părinților, altor persoane de încredere.

- Afișează planul elaborat în odaia ta, pe masa de lucru sau în alt loc vizibil și realizează acțiunile planificate.

Pe parcursul realizării activităților notează rezultatele în ultima rubrică a tabelului.

## MATERIALE PENTRU DIRIGINȚI

elaborate în cadrul proiectului  
 ”Reconceptualizarea orientării profesionale și consilierii în carieră”  
 (REVOCC)

### MODULUL ”DEZVOLTAREA PERSONALĂ ȘI PROIECTAREA CARIEREI” DIRIGENȚIE, CLASA VI-a

**Finalitate: Competența de proiectare a carierei**

**Competențe specifice:**

1. Competența de autoevaluare a potențialului individual din perspectiva proiectării carierei
2. Competența de informare despre oportunitățile de evoluție în carieră și perspectivele pieței muncii
3. Competența de realizare a marketingului personal și vocațional
4. Competența de a lua decizii privind traseul educațional și profesional în baza sistemului de atitudini și valori

### CUPRINS

Nr	Subiectele la dirigenție	Nr de ore	Pagina
TEMA 1.	LICITAȚIA DE INTERESE	1	48
TEMA 2.	EU ÎN VIITOR	1	52
TEMA 3.	ÎN LUMEA PROFESIILOR	1	56
TEMA 4.	CLUBUL CUNOSCĂTORILOR DE PROFESII	1	61
TEMA 5.	DEZVOLTAREA PERSONALĂ ÎN SCOPUL OBȚINERII PERFORMANȚELOR	1	63
TEMA 6.	MOZAICUL DOMENIILOR PROFESIONALE	1	67
TEMA 7.	VALORILE MELE	1	68
TEMA 8.	SĂ TRANSFORMĂM VISUL ÎN REALITATE	1	70

*NOTA BENE! Acest material include proiecte didactice detaliate, dar echipa de lucru vă îndeamnă să utilizați recomandările în mod creativ – adaptând și ajustând proiectele în funcție de necesitățile elevilor, numărul de elevi în clasă, tema pe care ei o studiază la ora de educație civică și alte situații concrete care apar pe parcurs.*



## TEMA 1. LICITAȚIA DE INTERESE

### MESAJUL 1

*Identifică interesele proprii și corelează-le cu profesia la care visezi!*

**Metode și tehnici:** Energizantul, discuția, exercițiul, lucru în grup

**Materiale:** Fișa resursă 1. *Ancheta*; Fișa resursă 2. *Comorile Troiei*; Fișa resursă 3. *Activități și interese*; Fișa resursă 4. *Profesii*; Fișa resursă 5. *Bonusuri*; foi A3, markere.

**Pregătire:** Elevii au completat ancheta, care a fost repartizată de profesorul de educație civică la lecția trecută (Fișa resursă 1).

### EVOCARE

#### Energizantul *Eu pot... Îmi place* (5 min)

Elevii stau în cerc. De la moderator, spre dreapta elevii continuă pe rând enunțul: „Eu pot...”, apoi – enunțul: „Îmi place...”

#### Discuție

Profesorul adresează elevilor întrebări în baza enunțurilor completate anterior.

- Ce poate... (Andrei, Ana etc.)?
- Ce îi place lui...(Ion, Andrei)?
- Cui îi place... să deseneze?
- Cine poate... să cânte?

### REALIZAREA SENSULUI

#### Informează-te! (10 min)

Profesorul repartizează Fișa resursă 2. *Comorile Troiei*.

Profesorul propune elevilor să citească textul și să identifice cuvântul-cheie.

#### Discuție ghidată

- De ce Hermann Schliemann era considerat excentric?
- Cum Hermann Schliemann a devenit bogat?
- Ce a făcut cu banii?
- Care e cuvântul-cheie în textul citit? (interes)
- Explicați sensul cuvântului interes. (Interesul este o preocupare cu conotație emoțional-positivă, asociată cu satisfacerea anumitor nevoi).
- Ce interes l-a direcționat pe Hermann Schliemann?
- Unde își are rădăcini interesul lui Hermann Schliemann?
- Ce l-a ajutat să transforme acest vis/fantezie din copilărie în realitate? (munca, insistența, învingerea obstacolelor etc.)
- Ce interese poate avea o persoană?
- Cât timp se menține un interes pentru ceva?
- Ce factori pot influența apariția/dispariția intereselor?
- Ce condiții sunt necesare pentru administrarea propriilor interese? (emoții pozitive, caracter/tentă benevol/ă, caracter gradual – dozarea eforturilor, și creșterea lor treptată).

**Concluzie:** Interesele se formează în timpul activităților – ca să vezi dacă îți place, trebuie să încerci. De aceea încercați să vă manifestați în diverse activități – sport, literatură, artă, știință, artizanat etc. – în cadrul cercurilor și secțiilor sportive școlare sau în afara școlii.

**Exercițiul *Interese și profesii* (15 min)**

1. Elevii sunt împărțiți în grupuri a câte 5-6 persoane.
2. Profesorul repartizează Fișa resursă 3. *Activități și interese* pentru toți elevii. Elevii bifează activitățile în care se implică cu interes.
3. Elevii analizează alegerile făcute și subliniază similitudinile. În cadrul discuțiilor stabilesc ce interese stau la baza activităților respective.
4. Profesorul repartizează fiecărei echipe Fișa resursă 4. *Profesii*.
  - Scrieți pentru fiecare activitate bifată profesia care, după părerea voastră, i se potrivește.
  - Identificați profesiile care se repetă.
5. Profesorul repartizează foi A3 și markere pentru fiecare grup.
  - Analizați cu membrii grupului activitatea realizată. Notați pe poster activitățile similare, profesiile atribuite lor și încercați să determinați cauza acestor similarități.
6. Fiecare grup prezintă activitatea realizată.

**Discuție**

- Cât de important este să aveți anumite interese?
- Credeți că toată lumea își alege profesia după interese? De ce?
- De ce interesele se schimbă?
- Ce determină schimbarea lor?

**REFLECȚIE****Exercițiul *Licitația de interese* (15 min)**

- Scrieți 10 activități pe care le realizați cu plăcere?
- Din păcate, vi s-au dat multe teme pentru acasă și trebuie să renunțați la 3 activități. Gândiți-vă bine și excludeți-le.
- Mama a venit de la serviciu și vă spune că trebuie să faceți ordine în casă, din care cauză trebuie să renunțați încă la 3 activități. Gândiți-vă bine și tăiați-le cu o linie.
- Sora mai mică vă roagă să o ajutați. Astfel sânteți nevoit să mai renunțați încă la 3 activități.
- Ce a rămas? Argumentați decizia.
- Activitățile la care ați renunțat sunt expuse la o licitație.

Profesorul repartizează foi cu dimensiunile 5x8.

- Scrieți pe foi cele 9 activități, la care ați renunțat (câte o activitate pe foaie).

Profesorul împarte elevilor câte 5-10 bancnote (Fișa resursă 5. *Bonusuri*). Elevii participă la o licitație improvizată și achiziționează activitățile care îi atrag (1 activitate = 30 bonusuri).

Se discută despre achizițiile făcute.

**EXTINDERE**

- Elevii vor realiza un colaj, o prezentare grafică sau un desen la tema „Interesele mele”.

**INDICATORI DE SUCCES**

- Elevii descriu domeniile de interese proprii.
- Elevii identifică domeniile de interese ale colegilor.

*Fișa resursă 1*

**Ancheta cunoștințe/interese**

Care disciplină îți place cel mai mult? \_\_\_\_\_

Care disciplină este pentru tine cea mai ușoară? \_\_\_\_\_

La care disciplină ești cu mult mai bun în comparație cu altele? \_\_\_\_\_

Ce disciplină nu-ți place? \_\_\_\_\_

Care disciplină este cea mai grea pentru tine și îți ocupă mai mult timp? \_\_\_\_\_

Ce anume înveți cu entuziasm și ușor? \_\_\_\_\_

Participi la ore suplimentare după orele de curs? \_\_\_\_\_

La ce discipline? \_\_\_\_\_

Participi la competiții, olimpiade școlare? \_\_\_\_\_

La ce discipline? \_\_\_\_\_

Numește o activitate școlară care a fost un succes pentru tine. Argumentează. \_\_\_\_\_

Ce faci în timpul liber? \_\_\_\_\_

*Fișa resursă 2*

**Comorile Troiei**

... De multe ori tata povestea fiului său miturile Greciei Antice, îi citea din Homer. Într-o zi i-a dăruit fiului său „Istoria universală pentru copii”. Pe careva pagini era reprezentată Troia în flăcări. „Unde este acest oraș?”, a întrebat băiatul. „Nimeni nu l-a putut găsi”, i-a răspus tatăl. „Când voi crește, o voi găsi numaidecât”, a promis fiul.

Băiatul a început să muncească de la vârsta de 14 ani: inițial a fost ucenic într-o prăvălie, apoi elev marinar pe o navă, a fost reporter, contabil, fondatorul unei case de comerț, proprietar al unei bănci etc. În 2 ani și jumătate a învățat engleza, franceza, olandeza, spaniola, portugheza. Apoi a învățat limba rusă în 6 săptămâni. După care suedeza, poloneza, greaca. A călătorit în jurul lumii. A scris cărți. A devenit milionar.

Brusc, la 46 de ani, a lăsat totul și s-a dedicat arheologiei. A muncit fără odihnă, depășind obstacole incredibile: malaria, probleme cu muncitorii, neîncrederea oamenilor de știință din întreaga lume, care îl considerau excentric. A cheltuit toate economiile de dragul unei pasiuni, unui vis din copilărie: de a săpa acolo, unde a indicat Homer. Și visul a devenit realitate - Hermann Schliemann a găsit comorile regilor, care au stat ascunse în pământ patru mii de ani.

*Fișa resursă 3*

**Activități și interese**

Să repar diverse instrumente	Să joc într-o piesă de teatru
Să fac obiecte din lemn	Să fac design vestimentar
Să fiu ghid la vânatoare sau la pescuit	Să cânt într-o formație
Să repar automobile	Să fac fotografii
Să efectuez un desen tehnic	Să scriu romane sau piese de teatru.
Să citesc cărți sau reviste științifice	Să citesc sau să scriu poezii
Să fac o cercetare	Să am grijă de copii
Să lucrez cu instrumente de laborator	Să fac pe educatorul/învățătorul
Să aplic matematica la orele practice	Să-i ajut pe cei nevoiași
Să desenez sau să pictez	Să ajut persoane cu dizabilități
Să vând ceva	Să țin evidența unor cheltuieli
Să am propria afacere	Să lucrez cu calculatorul
Să supraveghez munca altora	Să fiu lider
Să conduc un grup într-o activitate	Să organizez o excursie

Să îngrijesc florile	Să dansez și să cânt
Să lucrez la computer	Să ajut oamenii bolnavi
Să gătesc și să amenajez frumos masa	Să călătoresc

*Fișa resursă 4***Profesii**

Pompier	Mecanic de aeronave
Zoolog	Mecanic auto
Operator radio	Electrician
Biolog	Astronom
Fizician	Avocat
Politician	Dirijor de orchestră
Muzician	Actor
Scriitor	Jurnalist
Cântăreț	Director de publicitate
Reporter radio/TV	Agent de vânzări
Jurist	Traducător
Ghid	Profesor
Logoped	Psiholog
Asistent social	Contabil
Revizor financiar	Expert în taxe și impozite
Analist financiar	Inspector bancar
Economist	

*Fișa resursă 5***Bonusuri**

## TEMA 2. EU ÎN VIITOR

### MESAJUL 2

*Creează-ți o imagine despre viitorul tău și acționează acum pentru a-l face realitate!*

**Metode și tehnici:** Prezentarea, metafora, discuția, jocul de rol, laboratorul de creație, scriere liberă

**Materiale:** Fișa resursă 1. *Carte de vizită continuă*; Fișa resursă 2. *Blazonul eu-lui meu*, foi A4, creioane colorate

### EVOCARE

**Expoziție de colaje, prezentări grafice etc. *Interesele mele* (10 min)**

Fiecare elev timp de 30 sec prezintă colajul realizat.

Colegii evaluează fiecare prezentare după algoritmul:

- Postura, gesticulația
- Comunicarea verbală și non-verbală
- Informația

**Metafora "Creionul" (5 min)**

Profesorul citește metafora "Creionul".

Copilul își privea bunicul scriind o scrisoare. La un moment dat, întreabă:

- Scrii o poveste care ni s-a întâmplat nouă? Sau poate e o poveste despre mine?

Bunicul se opri din scris, zâmbi și-i spuse nepotului:

- E adevărat, scriu despre tine. Dar mai important decât cuvintele este creionul cu care scriu. Mi-ar plăcea să fii ca el, când vei fi mare.

Copilul privi creionul intrigat, fiindcă nu văzuse nimic special la acesta.

- Dar e la fel ca toate creioanele pe care le-am văzut în viața mea!
- Totul depinde de felul cum privești lucrurile. Există cinci calități ale creionului, pe care dacă reușești să le menții, vei fi întotdeauna un om care trăiește în bună pace cu lumea.

**Prima calitate:** *Poți să faci lucruri mari, dar să nu uiți niciodată ca există o Mână care ne conduce pașii. Pe această mână o numim Dumnezeu și El ne conduce întotdeauna conform dorinței Lui.*

**A doua calitate:** *Din când în când trebuie să mă opresc din scris și să folosesc ascuțitoarea. Asta înseamnă un pic de suferință pentru creion, dar până la urmă va fi mai ascuțit. Deci, să știi să suporti unele dureri, pentru că ele te vor face mai bun.*

**A treia calitate:** *Creionul ne dă voie să folosim guma pentru a șterge ce era greșit. Trebuie să înțelegi că a corecta un lucru nu înseamnă neapărat ceva rău, ceea ce este neapărat e faptul că ne menținem pe drumul drept.*

**A patra calitate:** *La creion nu este important lemnul sau forma lui exterioară, ci mina de grafit din interior. Tot așa, îngrijește-te de cea ce se întâmplă în interiorul tău.*

*Și, în sfârșit, a cincea calitate a creionului: Lasă întotdeauna o urmă. Tot așa, să știi că ceea ce faci în viață va lăsa urme. Prin urmare trebuie să încerci să fii conștient de fiecare faptă a ta.*

### Discuție

- Câte calități ale creionului a descris bunicul?
- Ce calități are creionul?
- Dacă ar fi să vă atribuiți doar o calitate, care ar fi aceasta și de ce?
- Ce urme trebuie să lase un om pe parcursul vieții?

## REALIZAREA A SENSULUI

### Exercițiul *Trei destine* (20 min)

Profesorul invită în fața clasei 3 voluntari.

Elevii se împart în grupuri a câte 5-6.

Instrucțiuni pentru elevi:

- Imaginați-vă că acțiunea se desfășoară în școala viitorului. La ora de dirigenție au fost invitați 3 absolvenți, fiecare dintre ei a absolvit școala în deceniul 2 al sec. XXI, fiecare a avut o viață interesantă. La moment ei au aproximativ 70 ani. Dar oaspeții noștri sunt neobișnuiți: au fost invitați oameni care au avut 3 drumuri diferite în viață.

*Primul absolvent a fost muncitor.* Toată viața s-a condus de principiul: „Doar munca aduce fericire”. *Cel de-al II-lea a fost un leneș renumit* care a trăit după principiul: „Doar proștii lucrează”.

*Al treilea a fost o persoană nulă* care toată viața a deținut funcții, pe care nu le-a meritat și s-a condus de principiul: „Să tremure în fața mea cei mai demni și mai deștepți”.

Dar noi nu știm cine dintre oaspeții noștri e muncitorul, cine e leneșul și cine e persoana nulă. Acum voluntarii vor ieși în coridor, vor împărți între ei rolurile și se vor gândi cum să se prezinte, ce să povestească despre principalele etape ale vieții lor. În timp ce ei vor lua decizia ce rol își vor asuma, voi în cadrul grupurilor alcătuiți întrebări interesante pentru fiecare oaspete în parte, pentru a-i înțelege mai bine, pentru a clarifica dacă sânt cu adevărat fericiți astfel ca în final să ghicim rolurile pe care și le-au asumat. Profesorul scrie pe tablă noțiunile: ACTIVITATE PROFESIONALĂ, VIAȚĂ DE FAMILIE, TIMP LIBER.

Voluntarii repartizează între ei rolurile în coridor. Grupurile formulează întrebări referitoare la activitatea profesională, viața de familie, timpul liber al oaspeților.

Voluntarii intră în clasă, li se oferă locuri la o masă în fața elevilor. Fiecare personaj povestește despre viața sa. Apoi profesorul anunță despre începerea conferinței de presă. Fiecare grup pe rând propune câte o întrebare absolvenților. Când întrebările se epuizează, voluntarii se așează în bănci.

### Discuție

- Cine dintre absolvenți a avut o viață mai frumoasă și mai fericită? De ce?
- Cine dintre voluntari a jucat rolul muncitorului, leneșului, persoanei nule?
- Care sunt deosebirile esențiale dintre muncitor, leneș și persoana nulă?

### Dirigintele/diriginta va alege una din următoarele variante:

#### **Varianta 1. Exercițiul *Blazonul Eu-lui meu* (10 min)**

Profesorul împarte elevilor Fișa resursă *Blazonul eu-lui meu*

- Pentru a lăsa niște urme frumoase orice persoană periodic trebuie să se autoevalueze, să analizeze propriul comportament, realizările, visele și temerile sale.

Blazonul pe care urmează să-l completați include 4 componente:

- **Eu actual** - modul în care persoana își percepe propriile caracteristici
- **Eu ideal** - modul în care o persoană își reprezintă, mental, ceea ce ar dori să fie
- **Eu viitor** - modul în care o persoană își reprezintă ceea ce poate deveni în viitor, folosind resursele din prezent
- **Temeri** – fobiile legate de cunoașterea insuficientă a propriilor aptitudini, competențe insuficient dezvoltate.

Elevii realizează, individual, un blazon personal.

Elevii în grupuri mici analizează blazoanele realizate. Identifică asemănările și deosebirile.

**Varianta 2. Vizualizare *Binoclul fermecat***

Profesorul împarte elevilor câte 3 foi A4.

Instrucțiuni pentru elevi:

- Așezați-vă comod pe scaun, relaxați-vă, închideți ochii și imaginați-vă că aveți un binoclu fermecat. Cu ajutorul lui vedeți ce se întâmplă în viitorul vostru.

Inițial, vedeți ce se întâmplă peste 1 an... Unde vă aflați, ce faceți, cine e alături de voi? Cercetați atent imaginea, toate detaliile...

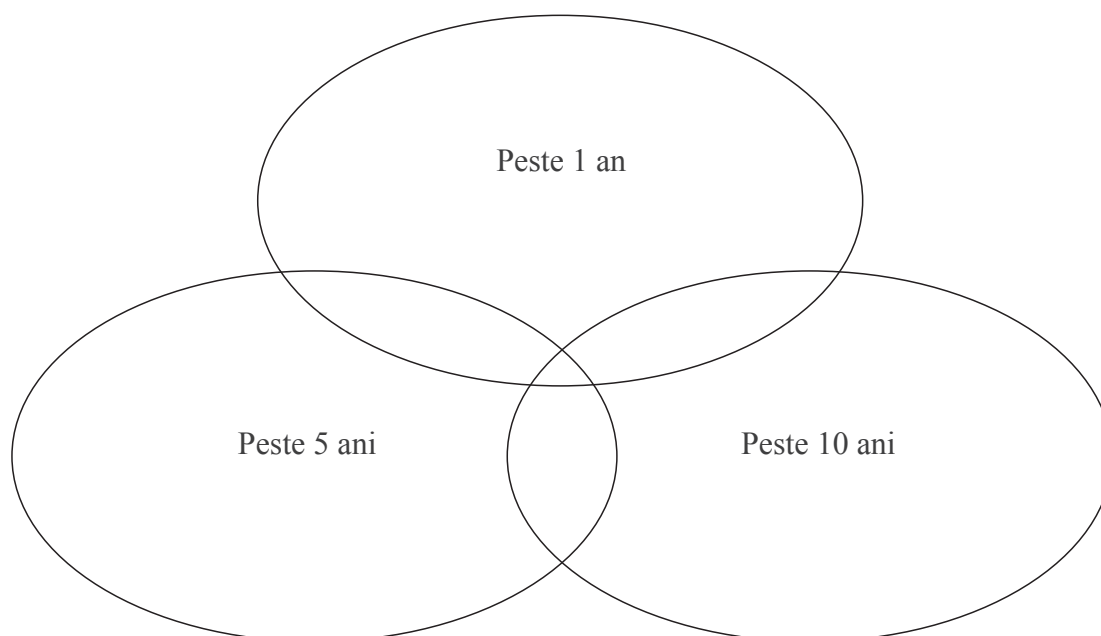
Acum priviți peste 5 ani... Ce vedeți? Ce schimbări au avut loc în viața voastră?

În sfârșit, priviți peste 10 ani. Unde vă aflați, cu cine, ce faceți? Ce schimbări s-au produs în viața voastră?..

Deschideți ochii.

Profesorul repartizează foi A4 elevilor.

- Desenați pe foaie 3 cercuri mari care se intersectează. Reprezentați prin desen ceea ce v-ați imaginat peste 1, 5, 10 ani.



Elevii prezintă desenele și le comentează.

**REFLECȚIE**

**Sciure liberă În viitor voi fi... (5 min)**

Elevii notează ideile referitor la rolul pe care și-l doresc în viitor. **Discuție dirijată**

- De ce unele persoane reușesc în viață, altele - mai puțin?
- De ce factori depinde succesul în viață?

**Carte de vizită continuă (5 min)**

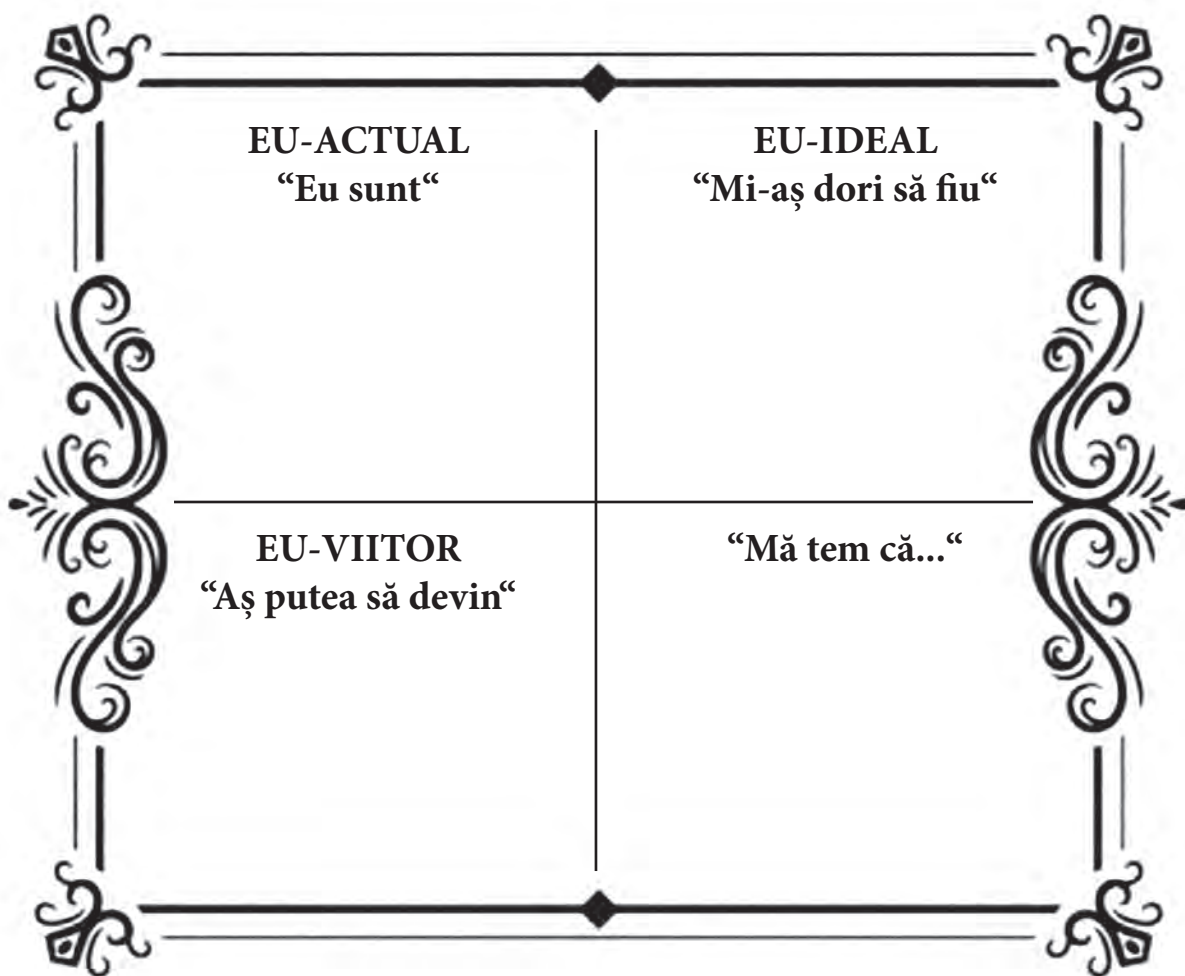
Profesorul repartizează elevilor fișa resursă *Carte de vizită continuă*, care a fost completată începută în anul precedent. Elevii completează cartea sa de vizită cu datele care îi reprezintă la moment. Foaia completată va fi păstrată în portofoliu, pentru a reveni la aceste date în următorii ani și a completa grila și în alte clase.

**EXTINDERE**

Elevii vor realiza acasă colajul „Linia vieții”: pe foaie A3 vor desena o coardă, care va reprezenta viața lor. Pe această coardă vor „prinde” (lipi) desene, istorioare, fotografii, etc. care ilustrează evenimente din viața lor în ordine cronologică. De asemenea vor „prinde”, pe coardă lucruri legate de ocupațiile profesionale ale părinților, îngrijitorilor sau rudelor și vor reprezenta propriul viitor referitor la viața personală, familială și profesională.

**INDICATORI DE SUCCES**

- Elevii prezintă dorințele și temerile în legătură cu viitorul lor profesional.
- Elevii exprimă o opinie referitoare la viitorul lor profesional.
- Elevii descriu viitorul lor profesional conform unui algoritmul simplu.

*Fișa resursă 1***Blazonul Eu-lui meu***Fișa resursă 2***Carte de vizită continuă**

Numele, prenumele \_\_\_\_\_  
 Data și locul nașterii \_\_\_\_\_  
 Adresa \_\_\_\_\_  
 Telefon/Fax \_\_\_\_\_  
 E-mail \_\_\_\_\_



OCUPAȚIA elev	CLASA				
	V	VI	VII	VIII	IX
Instituția școlară					
Adresa					
Telefon					
Calitățile mele					
Aspecte personale pe care aș vrea să le îmbunătățesc					
Aptitudini (talente)					
Pasiuni (hobby-uri)					
Disciplina preferată					
Profesia viitoare					
Simbolul/Logo-ul și sloganul care mă reprezintă					

### TEMA 3. ÎN LUMEA PROFESIILOR

#### MESAJUL 1

*Informează-te despre profesii pentru a o identifica pe cea mai potrivită pentru tine!*

**Metode și tehnici:** Prezentarea, energizantul, mini prelegerea, asocieri, laboratorul de creație, scrierea liberă, chestionarul

**Material:** Posterul *Barometrul profesiilor* sau Fișa resursă 1. *Barometrul profesiilor*; Fișa resursă 2. *Aș putea fi*; Fișa resursă 3. Chestionarul *Identifică profesia*, foi A3, markere

#### EVOCARE

##### Expoziție de colaje *Linia vieții* (10 min)

Fiecare elev timp de 30 sec prezintă colajul realizat acasă.

Colegii analizează fiecare prezentare după algoritmul:

- Postura, gesticulația
- Comunicarea verbală și non-verbală
- Informația

**Diriginta/Dirigintele alege una din următoarele variante:**

##### Varianta 1. Energizantul *Profesii în cerc* (5 min)

Pentru a lua o decizie corectă referitor la viitoarea profesie este necesar să ne orientăm bine în diversitatea profesiilor. În lume sunt peste 400000 de profesii. Unele sunt des întâlnite, altele mai rar. Unele profesii au dispărut demult, altele abia apar. Vă propun să participați la o licitație

de profesii. Pe rând numiți profesii cunoscute. Cel care timp de trei secunde nu a numit o profesie sau a propus o profesie numită de un alt participant, iese din joc. Jocul continuă până când rămâne o singură persoană.

### **Varianta 2. Exercițiul Lanțul profesiilor**

În continuare vom crea un lănișor de profesii. Eu voi numi o profesie, de exemplu, *metalurgist*, următoarea persoană trebuie să numească o profesie apropiată prin ceva metalurgistului, de exemplu, *bucătar* etc. Este important ca persoana să numească prin ce se aseamănă aceste 2 profesii. Astfel metalurgistul și bucătarul lucrează cu focul, temperaturi înalte, cuptor.

Bucătar – croitor – folosesc foarfecile.

Croitor – învățător – folosesc cretă etc.

## **REALIZARE A SENSULUI**

### **Lucru în grup *Clasificarea profesiilor (15 min)***

- Există mai multe clasificări ale profesiilor. În prezent cel mai des este utilizată clasificarea profesorului E. Klimov care împarte profesiile în 5 tipuri după criteriul obiectului activității de muncă. Despre această clasificare ați vorbit la educația civică. Enumerați cele 5 tipuri de profesii.
- Prima clasificare a fost propusă de istoricul rus Tatișcev V. în sec. XVIII. Ea, de asemenea, includea 5 tipuri: științe necesare, științe utile, științe distractive, științe zadarnice, științe dăunătoare.

Elevii se împart în 10 grupuri.

Profesorul repartizează foi A3, markere.

5 grupuri vor identifica profesii conform clasificării lui Klimov, 5 grupuri vor identifica profesii conform clasificării lui Tatișcev. Elevii în cadrul grupului identifică profesii și le notează.

- Împărțiți foaia în 3 coloane egale. Imaginați-vă că avem mașina timpului și cu ajutorul ei ne-am deplasat în sex. XVIII. Împreună cu membrii grupului timp de 3 min. identificați și notați o listă de profesii de pe acele timpuri pe care Tatișcev le-a inclus în tipul dat de profesii și pe care Klimov le-ar fi introdus în clasificarea sa.

Elevii în cadrul grupului identifică profesii și le notează.

Exemple de profesii pe care elevii ar putea să le includă:

- științe necesare - educația, sănătatea, economia, dreptul
- științe utile - agricultura, fizica, biologia, matematica
- științe distractive - literatura, arta
- științe zadarnice - alchimia, astrologia
- științe dăunătoare - vrăjitoria
- Cu aceeași mașină a timpului v-ați întors în sec. XXI. Împreună cu voi a venit și profesorul Tatișcev. Evident, el va face cunoștință cu profesiile moderne? Timp de 3 min. elaborați o listă de profesii pe care profesorul Tatișcev le-ar include în tipul dat și, evident, profesii incluse de Klimov în clasificarea sa.

Elevii în cadrul grupului identifică profesii și le notează.

- Profesorii Klimov și Tatișcev ar vrea să vadă ce profesii vor exista peste 200 ani. Imaginați-vă că mașina timpului v-a dus în sec. XXIII. Elaborați o listă de profesii posibile pentru ambele clasificări.

Elevii prezintă profesiile identificate.

Se realizează compararea clasificărilor elaborate.

### **Exercițiul *Barometrul profesiilor (5 min)***

- Cum credeți care ar fi profesiile mai interesante, mai utile pentru voi: profesiile de acum

200 ani, cele din prezent sau cele care vor fi peste 200 ani. De ce?

- Transcrieți în caiete acele profesii care vă atrag. Puteți completa lista cu alte profesii care nu au fost identificate de colegii voștri.
- Stabiliți dacă profesiile care vă plac se regăsesc în Barometrul profesiilor.

Profesorul fixează pe tablă posterul Barometrul profesiilor sau repartizează elevilor fișa resursă *Barometrul profesiilor*. Informații suplimentare la subiect pot fi găsite pe situl [www.anofm.md](http://www.anofm.md)

### REFLECȚIE

#### Exercițiul *Aș putea fi...* (10 min)

Profesorul repartizează elevilor fișa resursă *Aș putea fi*.

- Completați enunțurile. Aceste propoziții trebuie să reflecte informații despre voi. De exemplu: aș putea fi doctor pentru că pot fi plin de compasiune față de cei care suferă.

**Notă!** Nu e obligatoriu ca elevii să completeze toate enunțurile.

#### Discuție

- Ce nou ați aflat despre sine?
- S-ar putea să îmbrățișați atâtea profesii la maturitate? De ce?
- Cum puteți stabili care profesie vi se potrivește cel mai mult?

### EXTINDERE

Elevii vor completa Chestionarul *Identifică profesia (foaia resursă)*.

**Informație pentru profesor** Fișa cu răspunsurile corecte

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
6	7	24	9	2	40	3	29	5	27	14	38	19	8	10	21	11	12	35	15
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
23	28	13	31	32	33	39	36	20	16	26	17	18	25	30	22	37	1	34	4

### INDICATORI DE SUCCES

- Elevii enumeră 5-10 profesii
- Elevii examinează evoluția profesiilor
- Elevii analizează necesitatea profesiilor pe piața muncii
- Elevii argumentează interesul pentru lista propusă de profesii

*Fișa resursă 1*

#### Aș putea fi...

Aș putea fi \_\_\_\_\_ deoarece \_\_\_\_\_

Aș putea fi \_\_\_\_\_ deoarece \_\_\_\_\_

Aș putea fi \_\_\_\_\_ deoarece \_\_\_\_\_

Aș putea fi \_\_\_\_\_ deoarece \_\_\_\_\_

Aș putea fi \_\_\_\_\_ deoarece \_\_\_\_\_

Aș putea fi \_\_\_\_\_ deoarece \_\_\_\_\_

Aș putea fi \_\_\_\_\_ deoarece \_\_\_\_\_

Aș putea fi \_\_\_\_\_ deoarece \_\_\_\_\_

Aș putea fi \_\_\_\_\_ deoarece \_\_\_\_\_

Aș putea fi \_\_\_\_\_ deoarece \_\_\_\_\_

**Barometrul profesiilor 2016. Pentru actualizarea datelor consultați sursa [www.anofm.md](http://www.anofm.md)**

<b>SPECIALIȘTI</b>		
<b>Șanse înalte de angajare</b>	<b>Balanță</b>	<b>Șanse reduse de angajare</b>
Medic	Administrator	Jurisconsult
Asistent medical	Profesor în învățământul secundar și special	Economist
Educator	Educator în învățământul preșcolar	Agronom
Manager în serviciile de marketing și vânzări	Contabil	Zootehnician
Consultant vânzări	Farmacist	Bibliotecar
Agent comerț	Specialist în autoritățile publice	Medic veterinar
Agent asigurări	Asistent social	Arhitect
Inginer programator	Electrician secție	Merceolog
Inginer		Psiholog
Inspector patrulare		
Inspector politie		
Electrician sector		
<b>MUNCITORI</b>		
<b>Șanse înalte de angajare</b>	<b>Balanță</b>	<b>Șanse reduse de angajare</b>
Cusătoreasă	Lăcătuș electrician la repararea utilajului electric	Electromecanic ascensoare
Croitor-cusător	Lăcătuș – instalator tehnică sanitară	Electromontor telecomunicații
Operator calculatoare	Lăcătuș la repararea automobilelor	Liftier
Chelner – barman	Operator la stații de alimentare	Telefonist
Brutar	Electrogazosudor	Strungar
Bucătar – cofetar	Electrician montator	Operator în sala de cazane
Vânzător produse alimentare	Pietrar-zidar	Mașinist la exavator
Vânzător produse nealimentare	Tencuitor – zugrav	Mașinist buldozere
Casier în sala de comerț	Tractorist	Mașinist macarale
Ajutor de educator	Tâmplar – dulgher	Viticultor
Asamblor	Betonist	Pomicultor
Legător filoane, cabluri și conductori	Frizer	
Conducător auto	Manichiuristă	
	Taxator	
	Gardian public	
	Poștaş	

**Chestionarul *Identifică profesia***

**Instrucțiuni.** Chestionarul conține 40 de întrebări. Stabilește corespondența dintre profesie și definiția corespunzătoare. Răspunsurile notează-le în fișa de răspuns.

Definiția	Profesia
Verifică operațiunile financiare în calitate de stăpân sau manager al băncii.	Contabil
Caută informație și o transmite cititorilor sau ascultătorilor.	Medic veterinar
Coordonează procesul „devamării” și asigură controlul vamal rapid.	Zugrav
Ajută la crearea unui stil personal în apartament sau oficiu.	Barman
Tratează și salvează animalele.	DJ/Deejay
Studiază cultura alimentației, prescrie sisteme individuale de alimentare.	Bancher
Repară și ornamează exteriorul clădirilor.	Jurnalist
Prepară bucate în localurile de alimentație publică.	Traducător
Răspunde de selectarea și reproducerea compozițiilor muzicale.	Designer de interior
Repară și modifică dinții, face zâmbetul frumos.	Rieltor
Crează o imagine favorabilă a clientului său.	Avocat
Testează caculatoare și softuri.	Notar
Dresează câini.	Jurisconsult
Înlesnește comunicarea cu vorbitorii de alte limbi și literatura străină.	Marketolog
Se ocupă de tranzacțiile imobiliare.	PR-manager
Ajută cumpărătorul la procurarea mărfurilor.	Stilist
Apără inculpatul în instanța de judecată.	Producător
Perfectează și/sau face copii ale documentelor.	Vizajist
Ademenește cumpărătorul și-i propune să încerce/măsoare marfa.	Dresor de câini
Promovează mărci comerciale noi pe piață.	Web-designer
Elaborează softuri funcționale.	Vânzător-consultant
Mâna dreaptă a conducătorului întreprinderii.	Stomatolog
Oferă consultații și sfaturi referitor la aspectele juridice persoanelor fizice și juridice.	Programator
Intermediar în promovarea mărfii de la producător la consumator, activează la bursă (ca variantă).	Broker vamal
Crează ideea unei construcții și o implementează într-un proiect concret.	Pedagog
Activează în toate sferele economiei, stabilește scopuri concrete, organizează și controlează munca.	Organizator cultural
Crează compoziții florale.	Medic ortodont
Revizor, care verifică activitatea financiară a întreprinderii.	Secretar-referent
Crează stilul internet-site-ului: logotipuri, bannere, elemente de grafică, navigarea pe site.	Bucătar-culinar
Crează imaginea individuală, irepetabilă a persoanei (coafura, machiajul, vestimentația).	Croitor

Organizează sărbătorirea evenimentelor importante.	Broker
Se ocupă de promovarea artiștilor, cântăreților, grupelor muzicale.	Arhitect
Utilizează cosmetica și arta de a coafa pentru crearea imaginii persoanei.	Manager
Instruiește și educă copii și tineretul.	Psiholog
Croiește și coase haine.	Promotor
Salvează de durerile de dinți.	Auditor
Este responsabil de exploatarea și deservirea serverelor, echipamentelor și softurilor de calculator din cadrul întreprinderii.	Administrator de sistem
Se ocupă de operațiunile financiare ale organizațiilor și firmelor.	Testator
Oferă ajutor în situațiile de criză ale oamenilor.	Florist
Muncește la tejghea în bar.	Dietetician

### Fișa pentru identificarea corespondenței dintre profesie și definiție

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40

## TEMA 4. CLUBUL CUNOSCĂTORILOR DE PROFESII

### MESAJUL 4

*Informează-te și fă primul pas în alegerea corectă a viitoarei profesii!*

**Metode și tehnici:** Concursul, exercițiul, laboratorul de creație

**Materiale:** Figuri geometrice de diferite culori (câte 6 de o culoare), fișa resursă *Clubul cunoscătorilor de profesii*, foi A5, foia A1, foia A4, hârtie colorată, markere, carioci, creioane colorate, foarfece, lipici, diplome, premii simbolice

**Pregătire:** Profesorul invită 3 maturi din comunitate (profesiile cărora fac parte din diferite domenii). Decupează figuri geometrice de diferite culori (câte 6 de o culoare).

### EVOCARE

#### Exercițiul *Domino* (5 min)

Exercițiul se realizează în baza chestionarului *Identifică profesia*, realizat acasă.

Un elev citește prima definiție, colegul din dreapta numește profesia, apoi citește definiția a doua, colegul din dreapta numește profesia etc. Exercițiul continuă până când se citesc toate definițiile.

#### Energizantul *Ce profesie se potrivește...* (5 min)

Profesorul notează pe tablă 20-25 profesii propuse de elevi.

- Eu voi numi câte o profesie din lista de pe tablă. Timp de 3 sec gândiți-vă cui se potrivește această profesie și la semnalul meu (o bătaie din palme) toți trebuie să numească elevul dat. Jocul continuă până sunt numite toate profesiile.

#### Formarea echipelor (2 min)

- Imaginați-vă ca sânteți membri ai clubului cunoscătorilor de profesii. La moment a apărut o ceartă între membri. Fiecare consideră că știe cel mai bine lumea profesiilor. Pentru a

soluționa problema și a calma spiritele avem 3-5 invitați (după numărul persoanelor invitate). Ei au propus să organizăm un concurs, deoarece cearta a împărțit membrii clubului în câteva grupe. Profesorul împarte elevilor fișe.

Elevii formează echipele în baza culorii alese.

**Variantă** Se invită 2-3 voluntari. Fiecare voluntar, pe rând, invită câte un coleg în echipa sa.

### REALIZARE A SENSULUI

Invitații vor juriza concursul (fișa resursă *Clubul cunoscătorilor de profesii*).

#### Ghicește profesia (5 min)

Profesorul citește pe rând câte o sarcină pentru fiecare echipă.

a) De multe ori nu am un serviciu stabil. Cuvintele sunt pasiunea mea. Iar aranjarea lor în rânduri cu ajutorul rimelor este vocația mea. Muncesc mult și foarte des devin vestit abia după moarte. Care e profesia mea? (poet)

b) Lucrez cu program. Consult pacienții, completez registre, fișe, rețete. Comunic cu mulți oameni, dar ei nu pot intra la mine neprogramați. Sunt supus permanent riscului de a mă îmbolnăvi. Care e profesia mea? (medic)

c) Profesia mea pare simplă, dacă o privești dintr-o parte. Bagheta mea conduce un colectiv mare de oameni. Această profesie cere multă mișcare și nervi de fier. Majoritatea oamenilor îmi cunosc spatele și mai puțin – fața. Care e profesia? (dirijor)

d) Majoritatea consideră că la serviciu am o singură obligație: să fac și să servesc șeful cu cafea. În realitate sunt responsabilă de toate lucrările curente și corespondență, iar calculatorul îl folosesc nu pentru a sta pe rețelele de socializare. Trebuie să respect dress-codul. Care e profesia mea? (secretară)

e) Profesia mea este la înălțime. Majoritatea orelor de serviciu le petrec în aer. Sunt nevoit să vizitez foarte des medicii, deoarece ea influențează negativ sănătatea mea. Tensiunea arterială joasă este boala mea profesională. Lipsesc des de acasă. Care e profesia mea? (pilot)

f) Natura mă bucură cel mai mult. Când toată lumea se odihnește, eu muncesc, iar când toți muncesc, eu mă odihnesc. Primăvara nu las din mână hârlețul și grebla, vara - sapa, iar toamna „număr bobocii”. Care e profesia mea? (agricultor, fermier, grădinar)

**Notă! Descrierile vor include obligatoriu profesiile persoanelor invitate.**

#### Profesii cu litera... (3 min)

- Timp de 3 min. fiecare membru al grupului va trebui să scrie profesii ce încep cu o anumită literă. Profesorul repartizează elevilor foi pe care e scrisă câte o literă.

La semnal toți elevii scriu.

Literele propuse: A, B, C, D, E, F, G, M, O, P, R, S

### REFLECȚIE

#### Ziua de naștere a profesiei (15 min)

Profesorul repartizează grupelor foi A1, markere, carioci, creioane colorate, foi A4, foi colorate, foarfece, lipici etc.

- Ultima probă este una creativă – veți realiza un colaj. În cadrul grupului alegeți o profesie. Imaginați-vă că această profesie a luat premiul mare la concursul „Cea mai interesantă profesie”. Ați hotărât să dați o petrecere mascată cu această ocazie. Trebuie să decideți ce cadou veți face profesiei. Cadoul trebuie să aibă legătură directă cu profesia, să fie vesel și

neobișnuit. De asemenea, trebuie să inventați bucate neobișnuite pentru această petrecere care, evident, au legătură directă cu profesia. Și să creați un costum deosebit pentru profesie, deoarece la petrecere toți trebuie să fie mascați. Repartizați în cadrul grupului responsabilitățile (cine și ce va crea) și realizați sarcina.

Profesorul notează pe tablă elementele pe care trebuie să le conțină colajul: cadou, bucate, costum. Grupurile realizează sarcina, apoi prezintă posterele create.

### Totaluri și premierea (10 min)

Fiecare invitat vine cu un sfat copiilor cu privire la alegerea profesiei.

Invitații fac totalurile concursului și înmânează elevilor diplome și premii (după posibilități).

### EXTINDERE

Elevii vor realiza posterul „Profesia de vis”.

### INDICATORI DE SUCCES

- Elevii stabilesc corespondența persoană-profesie
- Elevii numesc 5-10 profesii
- Elevii cunosc specificul a 3-4 profesii
- Elevii prezintă creativ o profesie

*Fișa resursă*

### Clubul cunoscătorilor de profesii

Nr	Probe	Punctare	Roșii	Verzi	Galbeni	Albaștri	Violeți
1.	Ghicește profesia	1					
2.	Profesii cu litera...	Câte 1 punct pentru fiecare profesie scrisă					
3.	Ziua de naștere a profesiei	10					
	<b>Total</b>						

## TEMA 5. DEZVOLTAREA PERSONALĂ ȘI OBTINEREA PERFORMANȚELOR

### MESAJUL 5

*Dezvoltă-te, atinge noi performanțe și oferă cât mai multe șanse intereselor tale!*

**Metode și tehnici:** Prezentarea, scrierea liberă, laboratorul de creație, chestionarul, studiul de caz

**Materiale:** Fișa resursă 1. Chestionarul *Ce-mi place mie?*; Fișa resursă 2. *Etapale transformării aspirațiilor în realitate*; foi A3, markere

**Pregătire:** Profesorul va invita conducători de cerc și secții sportive care vor povesti despre ofertele extracurriculare din școală.

### EVOCARÉ

#### Expoziție de colaje *Profesia de vis* (10 min)

Fiecare elev timp de 30 sec prezintă colajul realizat.

Colegii analizează fiecare prezentare după algoritmul:

- Postura, gesticulația
- Comunicarea verbală și non-verbală
- Informația



## 2. Scriere liberă *Proverb chinezesc* (5 min)

Elevii explică în scris semnificația proverbului: „O călătorie de o mie de km începe cu un pas.”, apoi o prezintă colegilor.

### Discuție

- Ce sensuri poate avea cuvântul „călătorie”?
- Cu ce începe o călătorie?
- Ce vise finalizează cu o călătorie?
- Ce ar trebui să întreprindeți, fiind elevi, pentru a vă realiza visele profesionale?

## REALIZARE A SENSULUI

### Chestionarul *Ce-mi place mie?* (5 min)

Profesorul distribuie elevilor chestionarul *Ce-mi place mie?* (fișa resursă).

Elevii răspund în scris la întrebări.

### Discuție

- Ce activități extracurriculare vi se potrivesc?
- De ce aveți nevoie de ele?
- Cum alegeți activitățile extracurriculare?
- Care este rolul activităților extracurriculare în dezvoltarea personală?

Conducătorii de cerc și a secțiilor sportive povestesc despre ofertele extracurriculare din școală/comunitate, rolul lor în dezvoltarea personală a elevilor.

### Exercițiul *24 ore* (15 min)

Elevii descriu cum vor petrece 24 ore.

- Imaginația și fanteziile pot fi foarte constructive și ne pot ajuta să înțelegem mai bine care sunt necesitățile și dorințele noastre. Ele pot fi un stimul puternic spre acțiune. Ele permit oamenilor să se cunoască mai bine și ne pot ajuta să descoperim potențialul propriu și al altor oameni. În clipele ce urmează veți da frâu fanteziei. Aveți la dispoziție 24 ore, pe care le puteți petrece așa cum doriți și puteți face doar ceea ce vă place cel mai mult. Aveți la dispoziție tot ce vă doriți și nu sunteți limitați în aspect material (doar sunteți în Țara fanteziei). Puteți începe aceste 24 ore în orice colț al globului pământesc. Sarcina voastră: să scrieți cum veți petrece aceste 24 ore.

Elevii se împart în grupuri a câte 4-6, citesc fanteziile și identifică interesele și visele colegilor de grup în baza celor citite. Notează interesele și visele pe foi A3, repartizate de profesor.

Grupurile prezintă interesele și visele identificate.

## REFLECȚIE

### Studiu de caz *Etapele transformării aspirațiilor în realitate* (10 min)

Elevii se împart în grupuri.

Profesorul repartizează câte 1 studiu de caz (Fișa resursă *Etapele transformării aspirațiilor în realitate*), foi A3, markere.

Elevii citesc în grup studiul de caz și răspund la întrebări.

Grupurile prezintă activitatea realizată.

## EXTINDERE

Elevii vor scrie o „Scrisoare din viitor” (volumul - 1 pagină) în care vor povesti despre sine peste 30 ani: cine sunt, ce realizări au obținut, ce interese au dezvoltat, ce aspirații au realizat și vor scrie câteva sfaturi sie, celui de azi, cum să-și dezvolte interesele și ce să facă pentru a-și realiza aspirațiile.

**INDICATORI DE SUCCES**

- Elevii descriu 2-3 interese și aspirații personale.
- Elevii identifică 1-2 activități extracurriculare potrivite intereselor și aspirațiilor personale.
- Elevii determină etapele transformării aspirațiilor în realitate.

*Fișa resursă 1***Chestionarul *Ce-mi place mie?***

Ce poți face bine? \_\_\_\_\_

Ce talente/aptitudini ai? \_\_\_\_\_

În ce domenii te descurci bine? \_\_\_\_\_

Ce activități extracurriculare te interesează? \_\_\_\_\_

Ce activități extracurriculare ți se potrivesc? \_\_\_\_\_

De ce ai nevoie de aceste activități extracurriculare? \_\_\_\_\_

Scrie 3 aspirații, inclusiv cel puțin 1 profesională, pe care vrei să le realizezi \_\_\_\_\_

*Fișa resursă 2***Etapele transformării aspirațiilor în realitate****1. Citiți studiul de caz și răspundeți la întrebări:**

Ion are 13 ani, este elev în clasa a VI-a. Are rezultate foarte bune la învățătură. Este pasionat de biologie, limba română și de orele de psihologie. După ore merge la d. Ana, prima sa învățătoare, și o ajută să aranjeze lucrările elevilor în mape, se joacă cu picii din clasa I-a, îi ajută să facă temele. Iarna a participat la un training de leadership, unde a învățat multe lucruri interesante. În timpul liber merge la centrul comunitar din vecinătatea casei sale. Ion se implică în toate activitățile centrului, în mod deosebit se implică în activitățile destinate copiilor mai mici. Uneori o ajută pe mama sa, care este asistent social. Împreună cu ea vizitează familiile social-vulnerabile. Ion se simte fericit.

Cine este Ion? \_\_\_\_\_

Cum învață Ion? \_\_\_\_\_

Care sunt disciplinele preferate de Ion? \_\_\_\_\_

Ce interese are Ion? \_\_\_\_\_

Ce visează să devină Ion? \_\_\_\_\_

Ce face Ion pentru ca visul lui să devină realitate? \_\_\_\_\_

**2. Citiți studiul de caz și răspundeți la întrebări:**

Ana are 13 ani, este elevă în clasa a VI-a. Are rezultate foarte bune la învățătură. Este pasionată de arta plastică. Ea desenează foarte bine. Este premiantă la toate concursurile de desen din școală. Este redactorul gazetei de perete a școlii. După ore merge la școala de pictură. Totuși, cel mai

mult îi place să deseneze modele de haine. Vizionează toate emisiunile dedicate vestimentației. Colecționează reviste de modă. Ana se simte fericită.

Cine este Ana? \_\_\_\_\_

Cum învață Ana? \_\_\_\_\_

Care sunt disciplinele preferate de Ana? \_\_\_\_\_

Ce interese are Ana? \_\_\_\_\_

Ce visează să devină Ana? \_\_\_\_\_

Ce face Ana pentru ca visul ei să devină realitate? \_\_\_\_\_

### 3. Citiți studiul de caz și răspundeți la întrebări:

Vasile are 13 ani, este elev în clasa a VI-a. Are rezultate bune la învățătură. Este pasionat de fizică și educația tehnologică. După ore merge la un cerc tehnic la centrul tinerilor tehnicieni din localitate. Vasile are o colecție mare de mașini. Permanent se joacă pe lângă automobilul tatălui său și este foarte mândru, când tata îi cere ajutorul. În rucsacul lui, pe lângă manuale, poți găsi diferite detalii. Nu demult singur a confecționat o mașină din piesele jucăriilor defectate. Mașina are și telecomandă. Colegii de clasă au alergat toată ziua după Vasile, rugându-l să le permită să se joace puțin cu mașina. Vasile se simte fericit.

Cine este Vasile? \_\_\_\_\_

Cum învață Vasile? \_\_\_\_\_

Care sunt disciplinele preferate de Vasile? \_\_\_\_\_

Ce interese are Vasile? \_\_\_\_\_

Ce visează să devină Vasile? \_\_\_\_\_

Ce face Vasile pentru ca visul lui să devină realitate? \_\_\_\_\_

### 4. Citiți studiul de caz și răspundeți la întrebări:

Alina are 13 ani, este elevă în clasa a VI-a. Are rezultate bune la învățătură. Este pasionată de istorie, geografie și limbile străine. În clasa a V-a școala lor a fost vizitată de Asociația interculturală „Moldova-Coreea”. Alina a rămas încântată de prezentarea făcută de coreeni, de bucatele și tradițiile coreene. În mod deosebit i-a plăcut traducătoarea, rapiditatea traducerilor pe care le făcea. De atunci a început să se intereseze de cultura coreeană. După ore ia suplimentar ore de limbă coreeană. Ea visează să facă studii în Coreea. Nu demult s-a înscris la un cerc de studiere a tradițiilor coreene. Alina se simte fericită.

Cine este Alina? \_\_\_\_\_

Cum învață Alina? \_\_\_\_\_

Care sunt disciplinele preferate de Alina? \_\_\_\_\_

Ce interese are Alina? \_\_\_\_\_

Ce visează să devină Alina? \_\_\_\_\_

Ce face Alina pentru ca visul ei să devină realitate? \_\_\_\_\_

**TEMA 6. MOZAICUL DOMENIILOR PROFESIONALE****MESAJUL 6**

*Cercetați domeniile profesionale și identificați profesii care țin de aceste domenii!*

**Metode și tehnici:** Prezentarea, energizantul, laboratorul de creație, exercițiul, lucrul în grup

**Materiale:** Foi A3, foi A1, cutii de acuarele, pensule, markere, creioane colorate, foarfece, lipici, reviste, ziare, hârtie colorată etc.

**Pregătire:** Profesorul invită 5 profesioniști din comunitate (câte 1 din fiecare domeniu profesional).

**EVOCARE****Fotoliul scriitorului *Scrisoare din viitor* (10 min)**

În fața clasei se amplasează un fotoliu. Fiecare elev se așează pe el și citește scrisoarea.

Colegii analizează fiecare prezentare după algoritmul:

- Postura, gesticulația
- Comunicarea verbală și non-verbală
- Informația

**Energizantul *Să-și schimbe locul cei care...* (5 min)**

Profesorul împarte elevii după criteriul domeniului profesional (natură, tehnică, om, sistem de semne, artă). Profesorul va numi profesii. Se vor schimba cu locul cei care consideră că profesia numită de profesor, face parte din domeniul de care e responsabil la moment. Se numesc profesiile: actor, frizer, florar, șofer, croitor, judecător, aviator, ecolog, operator calculator, profesor etc.

**REALIZARE A SENSULUI****Lucru în grup *Lista profesiilor* (10 min)**

Elevii se împart în grupuri.

Profesorul repartizează fiecărui grup foi A3, markere.

Elevii vor lista cât mai multe specifice domeniului ales:

- Gr. 1:** Om-natură
- Gr. 2:** Om-tehnică
- Gr. 3:** Om-om
- Gr. 4:** Om-sistem de semne
- Gr. 5:** Om-artă

Fiecare grup prezintă lista profesiilor stabilite.

**Colaj *Profesioniștii* (15 min.)**

Elevii vor lucra în grupurile formate anterior împreună cu 1 invitat-profesionist. În cazul lipsei invitaților elevii în cadrul grupului decid cine va fi profesionistul despre care va povesti.

Profesorul repartizează pe mese foi A1, cutii de acuarele, pensule, markere, creioane colorate, foarfece, lipici, reviste, ziare, hârtie colorată etc.

- Discutați cu profesionistul-oaspete al grupului despre profesia sa, specificul activității lui. Folosind materialele de pe masă, creați un colaj cu tema „Profesionistul”. Elementele compoziției pot fi bidimensionale sau tridimensionale.

Grupurile realizează colajul, apoi îl prezintă în fața colegilor, utilizând informația oferită de profesionist.

**REFLECȚIE****Exercițiul *Plăcut-neplăcut* (5 min)**

Elevii se așează în cerc, în cadrul aceluiași grup. Profesionistul începe: „Sunt șofer și asta

e bine, deoarece...”, elevul din dreapta sa spune: „Sunt șofer și asta e rău, deoarece...”.  
Cuvintele „bine” și „rău” se spun pe rând.

Se discută aspectele plăcute și neplăcute a celor 5 profesii în cadrul grupului mare.

### EXTINDERE

Elevii vor crea un desen al profesiei preferate și vor stabili 5-6 avantaje ale profesiei date.

### INDICATORI DE SUCCES

- Elevii enumeră 5-6 profesii pentru un domeniu profesional.
- Elevii stabilesc 2-3 aspecte plăcute și neplăcute ale profesiei.
- Elevii pun 2-3 întrebări referitoare la specificul unei profesii.

## TEMA 7. VALORILE MELE

### MESAJUL 7

*Identificați corelația dintre valorile personale și valorile profesionale!*

**Metode și tehnici:** Prezentarea, energizantul, laboratorul de creație, exercițiul, lucrul în grup

**Materiale:** Fișa resursă *Valori și ocupații*, foia resursă *Linia vieții*, foi A3, foi A4, markere, creioane colorate

### EVOCARE

#### Expoziție de desene *Profesia preferată (10 min)*

Fiecare elev timp de 30 sec prezintă desenul realizat și numesc avantajele profesiei preferate.

Colegii analizează fiecare prezentare după algoritmul:

- Postura, gesticulația
- Comunicarea verbală și non-verbală
- Informația

#### Energizantul *Discutarea valorilor (5 min)*

Participanții formează perechi și discută unul din subiectele anunțate de profesor. La semnal, fiecare participant schimbă interlocutorul. Nu se permite să se discute cu același participant de 2 ori.

Teme de discuții:

- cel mai important lucru pe care l-ai învățat în anul acesta
- emoțiile care le exprimi cel mai ușor și cel mai greu și de ce
- ceva despre tine ce cunosc foarte puțini oameni
- ce apreciezi la un prieten
- cu ce dorești să te ocupi peste 10 ani
- ce-ți dorești pentru acest an
- o problemă cu care te confrunți
- ce-ți place cel mai mult la tine
- ce prețuiești cel mai mult în viață

### REALIZARE A SENSULUI

#### Lucru în grup *Valori și ocupații (20 min)*

- Ce este o valoare?
- Faceți o listă a valorilor personale.

Profesorul repartizează fișa resursă *Valori și ocupații*.

Elevii realizează sarcinile.

- Comparați lista valorilor personale scrise de voi cu lista valorilor profesionale importante din tabel. Subliniați asemănările.

Elevii formează grupuri a câte 4-5 persoane.

Profesorul repartizează foi A3 și markere pentru fiecare grup.

- Analizați alegerile colegilor și negociați valorile comune atât personale cât și profesionale. Desenați pe poster o figură geometrică: triunghi, pătrat, piramidă etc. în dependență de numărul valorilor comune și listați aceste valori.

Grupurile realizează sarcinile și le prezintă.

### Discuții

- Cum ați reușit să identificați valorile comune?
- Care este importanța valorilor în alegerea profesiei?
- Care valori sunt mai importante: cele personale sau cele profesionale?

### Exercițiul *Statuia valorii mele* (10 min)

- Am discutat despre multe valori. Alegeți una dintre valorile profesionale și reprezentați-o printr-o statuie desenată.

Elevii prezintă desenul, colegii ghicesc valoarea profesională desenată.

### EXTINDERE

Elevii vor realiza un desen cu tema „Linia vieții” în baza algoritmului propus de profesor (Foaia resursă *Linia vieții*).

### INDICATORI DE SUCCES

- Elevii enumeră 3-5 valori personale.
- Elevii analizează importanța valorilor profesionale pentru sine.
- Elevii stabilesc relația dintre valorile personale și profesionale.

*Fișa resursă 1*

### Valori și ocupații

Marchează în tabelul de mai jos cu „+” valorile importante și cu „-” valorile neimportante.

Valori	Evaluare
a-i ajuta pe alții	
a lucra în echipă	
a avea mulți bani	
a avea mult timp liber	
a lucra în aer liber	
a învăța lucruri noi	
a deveni celebru	
a putea fi spontan și creativ	
a manifesta aptitudinile intelectuale	
a organiza și coordona munca altora	
a te simți în siguranță	
a avea sarcini de lucru bine definite	
a fi independent în realizarea sarcinilor	

a avea program flexibil	
a crea lucruri noi	
a avea activități de rutină	
a fi respectat	
a avea putere și autoritate	
a fi responsabil	
a învăța permanent	
a manifesta aptitudinile artistice	
a avea un ritm rapid de lucru	
a face lucruri frumoase	
<b>Alege și scrie mai jos 3 valori marcate cu „+” care sunt cele mai importante pentru tine</b>	<b>Alege și scrie mai jos 3 valori marcate cu „-” care sunt cele mai neimportante pentru tine</b>

*Fișa resursă 2*

### Linia vieții

Aranjează foaia orizontal. Desenează o linie pe mijloc. Notează pe linia vieții evenimentele, indicând anul. Adăugă și alte evenimente trecute/anticipate, cu o semnificație personală deosebită.

- când te-ai născut
- prima zi de școală
- primul prieten adevărat de care îți aduci aminte
- absolvirea diferitor trepte de școlarizare
- primul serviciu
- căsătoria
- nașterea copiilor
- nașterea primului nepot
- ieșirea la pensie

## TEMA 8. SĂ TRANSFORMĂM VISUL ÎN REALITATE

### MESAJUL 8

*Identifică-ți visurile, crede în forțele proprii, elaborează un plan de acțiune și mai ai o șansă ca visele să devină realitate!*

**Metode și tehnici:** Discuția, scriere liberă, laboratorul de creație, exercițiul

**Materiale:** Fișa resursă 1. *Să transformăm un vis în realitate*; Fișa resursă 2. *Planuri de viitor*; Fișa resursă 3. *Planul carierei mele*

**Pregătire:** Profesorul fixează pe un panou lucrările elevilor „Linia vieții”.

### EVOCARE

#### Discuție *Linia vieții* (5 min)

- Cât de simplu/dificil a fost să desenați linia vieții?

- Ce evenimente până la ziua de azi ați vrea să se repete?
- Privind înapoi la evenimentele și realizările din trecut, cine e satisfăcut de ceea ce a realizat?
- Ce vă mai doriți?
- La ce vârstă veți avea o slujbă?
- Cum ar arăta pentru voi o viață perfectă?

**Scriere liberă *Dacă aș putea face tot ce-mi doresc, aș...* (5 min)**

Elevii continuă enunțul: *Dacă aș putea face tot ce-mi doresc, aș ...*, apoi o citesc colegilor.

**Discuții**

- De ce oamenii visează cu ochii deschiși?
- E posibil ca toate visele să se realizeze? Argumentați.

**REALIZARE A SENSULUI**

**Exercițiul *Floarea viselor profesionale* (5 min)**

Elevii desenează o romaniță și scriu pe petalele ei visele legate de viitorul profesional.

**Exercițiul *Să transformăm un vis în realitate* (15 min)**

Profesorul repartizează elevilor fișa resursă *Să transformăm un vis în realitate*.

Elevii selectează, din lista viselor notate, un vis ce ține de activitatea profesională viitoare.

Elevii, ghidați de profesor, continuă enunțurile.

**Discuții**

- A fost ușor/greu să elaborați un plan de realizare a unui vis?
- Cine este responsabil de realizarea unui vis?
- Ce relație există între vis, scop și decizie?
- Ce trebuie să faceți ca visul să devină realitate?
- Ce se întâmplă cu cei ce nu-și stabilesc scopuri?
- De ce nu e suficient să-ți propui un scop?
- Toate scopurile se realizează? Argumentați.
- Ce se întâmplă cu persoana ce nu-și realizează scopurile?
- Cine sunt cei care vă pot ajuta în realizarea scopurilor?

**REFLECȚIE**

**Exercițiul *Planuri de viitor* (15 min)**

Profesorul repartizează elevilor Fișa resursă *Planuri de viitor*.

Elevii continuă enunțurile.

Se discută răspunsurile elevilor.

**Concluzie:** Un vis, o dorință poate deveni realitate dacă persoana dorește foarte mult acest lucru, crede în forțele proprii, își propune un plan și tinde să-l realizeze.

**EXTINDERE**

Profesorul repartizează elevilor Fișa resursă *Planul carierei mele*.

Elevii vor completa planul în baza algoritmului propus.

**INDICATORI DE SUCCES**

- Elevii explorează visele personale legate de viitorul profesional.
- Elevii elaborează un plan de realizare a unui scop profesional.



### Planul carierei mele

#### 1. Imaginea de sine

Cine sunt eu? \_\_\_\_\_

Ce interese am? \_\_\_\_\_

#### 2. Valorile mele

Ce este important pentru mine? \_\_\_\_\_

#### 3. Orientarea spre viitor

Ce vreau să fac? \_\_\_\_\_

#### 4. Motivația

Nevoile mele \_\_\_\_\_

Dorințele mele \_\_\_\_\_

Convingerile mele \_\_\_\_\_

5. Aleg profesia \_\_\_\_\_, deoarece \_\_\_\_\_

### Planuri de viitor

Continuă enunțurile cu primul lucru care îți vine în minte:

1. Mi-ar plăcea să termin \_\_\_\_\_

2. Până la sfârșitul lunii mi-ar plăcea să \_\_\_\_\_

3. Până la sfârșitul anului aș vrea să \_\_\_\_\_

4. Mi-ar plăcea să am destui bani să \_\_\_\_\_

5. Un lucru pe care chiar aș dori să-l încerc este \_\_\_\_\_

6. Îmi doresc profesia \_\_\_\_\_

7. Un loc unde mi-ar plăcea să lucrez este \_\_\_\_\_

8. Una dintre calitățile mele pe care aș dori să o dezvolt în viitor este \_\_\_\_\_

9. Întotdeauna am visat \_\_\_\_\_

10. Viitorul meu \_\_\_\_\_

### Să transformăm un vis în realitate

Scrie un vis ce ține de viitorul profesional \_\_\_\_\_

Stabilește un scop, reieșind din visul scris \_\_\_\_\_

Stabilește un termen de realizare a scopului \_\_\_\_\_

Estimează beneficiile \_\_\_\_\_

Scrie pașii pe care trebuie să-i faci ca să realizezi scopul

1. \_\_\_\_\_

2. \_\_\_\_\_

3. \_\_\_\_\_

4. \_\_\_\_\_

Dificultăți și obstacole Ce te poate împiedica să realizezi scopul?	Soluții Ce poți face pentru a diminua aceste obstacole?

**Identifică indicatorii succesului tău** \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

**RESURSE BIBLIOGRAFICE**

1. Băban, A. *Consiliere educațională. Ghid metodologic pentru orele de dirigenție și consiliere*, 2009.
2. Birkenbihl V., *Antrenamentul comunicării sau arta de a ne înțelege*, Editura Gemma Press, București, 1997.
3. Bocoș, M., *Instruire interactivă*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca, 2002.
4. Cartaleanu, T.; Cosovan, O.; Goraș-Postică, V.; Lîsenco, S.; Sclifos, L., *Formarea competențelor prin strategii didactice interactive*, Centrul Educațional PRO DIDACTICA, Chișinău, 2008.
5. Călineci, M. *Cunoașterea elevului*, Ed. a 2-a, rev. Educația 2000+, București, 2009.
6. Chicu V (coord.), *Formarea continuă a cadrelor didactice în contextul educației centrate pe cel ce învață*, CEP USM, Chișinău, 2010.
7. Chirică, S., Andrei, D., Ciuce, C. *Aplicații practice ale psihologiei organizaționale*, 2009.
8. *Consilierea și orientarea în carieră – Ghid pentru studenți și absolvenți*. Universitatea Politehnică din București, Centrul de Consiliere și Orientare în Carieră, 2008.
9. Cosmovici A., Iacob L., *Psihologie școlară*, Editura Polirom, Iași, 1999.
10. Cristea G., *Managementul lecției*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007.
11. Cucuș, C., *Pedagogie*, ediția a II-a, revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2006.
12. Dalat, Y. *Ghidul reușitei tale profesionale*, Editura Polirom, Iași, 2003.
13. Dandara O., *Ghidarea și proiectarea carierei în contextul educației permanente*. Chișinău: CEP USM, 2012.
14. Dandara, O., Mija, V. *Proiectarea carierei și ghidarea în carieră: Suport metodologic pentru elevii și cadrele didactice din învățământul secundar vocațional-tehnic*. CEP USM, Chișinău, 2014.
15. Jigău, M. *Consilierea carierei. Compendiu de metode și tehnici*. Editura SIGMA, București, 2007.
16. Joiță E., *Management educațional*, Polirom, Iași, 2000.
17. Gheorghe, A., Mățan, I., Maftai, M. *Dirigenția și consilierea. Ghid metodologic*. Editura Alexandru Gheorghe, Craiova, 2004.
18. *Ghid de implementare a curriculumului modernizat pentru treapta liceală (la diferite discipline)*, Ministerul Educației al Republicii Moldova, Proiectul "Educație de calitate în mediul rural din Republica Moldova", Ed. Cartier, Chișinău, 2010.
19. Goleman D., *Inteligența emoțională*, Editura Curtea Veche, București, 2001.
20. Colwell, P. *Cheia succesului*, Editura Polirom, Iași, 2003.
21. Gulei, M-E., Serea, A. *Orientarea și consilierea în carieră: Ghidul profesorului*. Editura Spiru Haret, Iași, 2011.
22. Gulei, M-E., Serea, A. *Orientarea și consilierea în carieră: Manualul elevului*. Editura Spiru Haret, Iași, 2011.
23. Guțu VI. (coord.), *Educația centrată pe cel ce învață. Ghid metodologic*, CEP USM, Chișinău, 2009.
24. Guțu VI. (coord.), *Psihopedagogia centrată pe copil*, CEP USM, Chișinău, 2008.
25. Ionescu, M. *Demersuri creative în predare și învățare*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2000.

26. Ionescu M., Radu I., *Didactica modernă*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2001.
27. Iucu, R. *Managementul și gestiunea clasei de elevi*, Polirom, Iași, 2000.
28. Lemeni, G., Axente, A. *Consiliere și Orientare. Ghid de educație pentru carieră. Activități pentru clasele IX-XII/SAM*, 2004.
29. Lemeni, G., Miclea, M. *Consiliere și Orientare. Ghid de educație pentru carieră*, 2010.
30. Minder, M., *Didactica funcțională. Obiective, strategii, evaluare*, Ed. Cartier, București, 2003.
31. Măgurianu, L. A., Azoitei, N. D. *Un ghid mic pentru o carieră mare*. Ediția a II-a, revizuită, Asociația Alternative Sociale, Iași, 2006.
32. Nicu, A. *Strategii de formare a gândirii critice*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007.
33. Salomia, E., Marcinschi, M. *Ghidul carierei mele*. București: Centrul Educația 2000+, 2002.
34. Schaffer, R. *Introducere în psihologia copilului*, 2010.
35. Sclifos L., Goraș-Postică V.ș.a., *O competență-cheie: a învăța să înveți. Ghid metodologic*, Chișinău, C. E.PRO DIDACTICA, 2010.
36. *Succesul profesional: Ghidul profesorului și al consultantului voluntar/ Junior Achievement Romania*, București, 2012.
37. Papuc, I., Albu, M., Jurcău, N. *Procesul decizional managerial în sfera educațională*, 2011.
38. Pease A., Garner A., *Limbajul vorbirii-arta conversației*. Editura Polimark, București, 1994.
39. Temple, Ch.; Steele, J.L.; Meredith, K.S., *Aplicarea tehnicilor de dezvoltare a gândirii critice*. Centrul Educațional PRO DIDACTICA, Chișinău, 2003.
40. Tomșa Gh., *Consilierea și orientarea în școală*. Casa de Editură Viața Românească, București, 1999.

